

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	تاریخ (۲) - آشنا	۱۰	۶۱	۷۰	
۸	جغرافیا (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	فلسفه	۱۰	۸۱	۹۰	۲۵
۱۰	فلسفه - آشنا	۱۰	۹۱	۱۰۰	

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
علی آزاد، فاطمه ایلخانی، محمدرضا راسخ، نریمان فتح‌اللهی، علی قهرمان‌زاده	ریاضی و آمار (۲)
امیرمحمد حسن‌زاده، سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، محمد نورانی	علوم و فنون ادبی (۲)
فاطمه صفری، سیده‌نسرین نوربخش، حبیبه محبی	جامعه‌شناسی (۲)
حمیدرضا توکلی، فاطمه صفری، عاطفه طاهر، فاطمه فهیمیان	روان‌شناسی
مریم آقاییاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، آرمین ساعدینا، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۲)
پریسا ایزدی، عاطفه طاهر، مهدی کاردان، حبیبه محبی، الهام میرزائی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
مهدی کاردان، عاطفه طاهر، الهام میرزائی، حبیبه محبی	جغرافیا (۲)
مهرشاد ایمانی‌نسب، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، یاسین سعدی، کوثر دستورانی	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	فیلتر نهایی	مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	محمدرضا راسخ	محمد بحیرایی، خلیل ارجمندی	ماهان زواری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	رامیلا عسگری	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۲)	فاطمه فهیمیان	فاطمه صفری	امیرحسین کاروبین	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	فاطمه فهیمیان	عاطفه طاهر، فاطمه فهیمیان فرهاد علی‌نژاد	محمد صمدی زاداسفنگره	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	احسان کلاته‌عربی	لیلا ایزدی
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	فاطمه عزیزی	رامیلا عسگری	عطیه محلوچی
جغرافیا (۲)	حبیبه محبی	فاطمه عزیزی، فاطمه فهیمیان	رامیلا عسگری	عطیه محلوچی
فلسفه	محمد قاسمی	فرهاد علی‌نژاد	عاطفه طاهر	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول دفترچه گروه مستندسازی	سوگند بیگلری
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

دوره نیم سال اول
فصل ۱ درس ۱ و ۲ و فصل ۲ درس ۱
صفحه ۲ تا ۳۳

۱- اگر گزاره $\sim [((q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s) \wedge (s \Rightarrow (q \wedge \sim r))]$ نادرست باشد، کدام گزینه درست است؟

(۱) $r \equiv T$ (۲) $q \equiv F$ (۳) $p \equiv T$ (۴) $s \equiv F$

۲- کدام گزینه ارزشی یکسان با گزاره «اگر دامنه و برد یک تابع برابر باشد، آن گاه تابع همانی است.» دارد؟

(۱) اگر f یک تابع ثابت باشد، آن گاه $f(kx) = f(x)$

(۲) اگر f یک تابع همانی باشد، آن گاه $f(kx) = kf(x)$

(۳) اگر f یک تابع ثابت غیر صفر باشد، آن گاه $f(a+b) = f(a) + f(b)$

(۴) اگر f یک تابع همانی باشد، آن گاه $f(a+b) = f(a) + f(b)$

۳- دانش آموزی ادعا می کند اگر a و b دو عدد حقیقی غیر صفر باشند و $a = b$ آنگاه $a = 2b$. استدلال او در زیر آمده است.

ایراد این استدلال در کدام گام است؟

۱) $a = b$

۲) $ab = b^2$ ..... طرفین تساوی گام ۱ را در b ضرب کرده است

۳) $ab - a^2 = b^2 - a^2$ ..... را از طرفین تساوی گام ۲ کم کرده است

۴) $a(b - a) = (b - a)(b + a)$ ..... طرفین تساوی گام ۳ را تجزیه کرده است

۵) $a = b + a$ ..... طرفین تساوی گام ۴ را بر $(b - a)$ تقسیم کرده است

۶) $a = 2b$ ..... با استفاده از فرض گام ۱ به جای a عدد b را گذاشته است

۳ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۴- در کدام گزینه اشتباه محاسباتی وجود ندارد؟

$$\sqrt{4x^4 + 4x^2 + 1} = 2x^2 + 1 \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{2x} + \sqrt{3x^2}}{x} = \sqrt{2} + \sqrt{3x} \quad (۱)$$

$$\sqrt{9} = \pm 3 \quad (۴)$$

$$\frac{8x^2 + 6y}{3y + 4x^2} = 2 \quad (۳)$$

محل انجام محاسبات

۵- نماد ریاضی عبارت توصیفی «تفاضل خمس عددی از مکعب آن عدد برابر ۴ می باشد.» کدام است؟

$$\frac{1}{5}(x^3 - x) = 4 \quad (2) \qquad \frac{1}{5}x - x^3 = 4 \quad (1)$$

$$\sqrt[3]{x} - \frac{1}{5}x = 4 \quad (4) \qquad x^3 - \frac{1}{5}x = 4 \quad (3)$$

۶- اگر $f(x) = \frac{x^3 + ax^2 - bx}{x^2 + 2x + 1}$ تابعی همانی با دامنه $\{x \in \mathbb{R} \mid x \neq \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{2}\}$ و g تابعی ثابت و $f(2) + g(3) = a - b$

باشد، حاصل $g(1) + f(6)$ کدام است؟

- (۱) ۸   (۲) ۶   (۳) ۴   (۴) ۲

۷- اگر $f(x) = x^2 - 2x + 2$ ، تابعی همانی باشد، تعداد اعضای دامنه تابع f کدام است؟

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) صفر   (۴) بی شمار

۸- نمودار تابع ثابت گذرنده از نقاط $(2, a+1)$ و $(-2, 2a-1)$ با نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 & ; x \leq 0 \\ x+1 & ; x > 0 \end{cases}$ در چند نقطه برخورد دارند؟

- (۱) صفر   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) بی شمار

۹- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 1-2x & ; x \geq 2 \\ x^2 - 2x & ; x < 2 \end{cases}$ از کدام ناحیه (های) دستگاه مختصات عبور نمی کند؟

- (۱) اول و سوم   (۲) دوم و چهارم   (۳) فقط اول   (۴) فقط سوم

۱۰- در تابع $f(x) = \begin{cases} x+4 & ; x \geq a \\ 3x-b & ; x \leq a \end{cases}$ ، اگر $f(a) = 3$ باشد، مقدار $a+b$ کدام است؟

- (۱) ۷   (۲) -۷   (۳) ۱   (۴) -۱

یک روز، یک درس: روزهای چهارشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس ریاضی و آمار اختصاص دارد. شما می توانید خلاصه درس ها، نمونه

سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس ریاضی و آمار را در این روز از قسمت تازه ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دوره نیم سال اول
درس ۱ تا درس ۶
صفحه ۱۱ تا ۵۶

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- در میان آثار زیر چند اثر منثور و عرفانی وجود دارد؟

«عشاق نامه - مرصادالعباد من المبدأ الى المعاد - المعجم فی معاییر اشعار العجم - بهارستان -
نفحات الانس - بوستان - تذکره دولت شاه - گلستان»

(۱) چهار (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۱۲- با توجه به ویژگی های فکری، سبک بیت های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) هر قضایی سببی دارد و من در غم دوست / آجلم می کشد و درد فراقش سبب است
ب) به خرد گوهر گردد که جهان چون دریاست / به خرد میوه شود خوش که جهان چون شجر است
ج) از باغ طرب گشت گل وصل پدید / جان همچو نسیم بر گل وصل وزید

د) حریم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است / کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

(۱) عراقی - خراسانی - خراسانی - عراقی (۲) عراقی - عراقی - خراسانی - خراسانی

(۳) خراسانی - خراسانی - عراقی - عراقی (۴) خراسانی - عراقی - عراقی - خراسانی

۱۳- کدام گزینه درباره ویژگی زبانی نثر دوره عراقی صحیح است؟

(۱) نثر فنی در اکثر کتاب های این دوره جای نثر ساده را می گیرد.
(۲) لغات قبایل مختلف ترک و مغول مثل قشون و یورش به زبان فارسی وارد می شود.
(۳) در این دوره سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر از بین رفت.
(۴) حاشیه نویسی های متعددی به نثر فنی بر تاریخ های قدیم انجام گرفت.

۱۴- در کدام گزینه «مجاز به علاقه شباهت» به کار رفته است؟

(۱) نهان کی کند خامه رازم که او / تراشیده ناتراشیده است
(۲) لب ت بدیدم و لعلم بیوفتاد از چشم / سخن بگفتی و قیمت برفت لؤلؤ را
(۳) باده را موقوف فصل گل مکن از خرمی / هر قدر باید شراب ناب گل می آورد
(۴) چو شد سرگران از شراب گران / دگر نرگش مستی از سر گرفت

۱۵- در همه گزینه ها به جز ... آرایه «تشبیه» وجود دارد.

(۱) اگر تو سرو خرامان ز پای ننشینی / چه فتنه ها که بخیزد میان اهل نشست
(۲) هر که با شاهد گلروی به خلوت بنشست / نتواند ز سر راه ملامت برخاست
(۳) هر آدمی که چنین شخص دلستان بیند / ضرورت است که گوید به سرو مانی راست
(۴) میان عیب و هنر پیش دوستان کریم / تفاوتی نکند چون نظر به عین رضاست

۱۶- در کدام بیت تشبیه فشرده اضافی یافت نمی‌شود؟

- (۱) هر که دولت یافت، شست از لوح خاطر نام ما / اوج دولت، طاق نسیان است در ایام ما
- (۲) زندان جان پاک بود تنگنای جسم / در خم قرار نیست شراب رسیده را
- (۳) قطره گوهر می‌شود در دامن بحر کرم / آبروی خویش در میخانه می‌ریزیم ما
- (۴) بی تأمل چون عرق بر روی خوبان می‌دویم / چون کمند زلف، گستاخ بر و دوشیم ما

۱۷- واژه مشخص شده در کدام بیت مفهوم مجازی ندارد؟

- (۱) پرسم که بیدار شاه بلند / که پایم چرا کرد باید به بند؟
- (۲) نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد / عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد
- (۳) به خون گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من
- (۴) ماه روشن کند اینک شب تاریک تو را / قدحی نوش و عمل را تو به فردا بسپار

۱۸- وزن واژه مناسب کلمات «بامدادی، بی‌ادبان، نمی‌پرسم، بی‌خردان» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) فاعلاتن - مستفعلن - مفاعیلن - مفتعلن	(۲) فاعلاتن - مفتعلن - مفاعیلن - مفتعلن
(۳) مستفعلن - مفاعیلن - فاعلاتن - مستفعلن	(۴) فاعلاتن - مفتعلن - مفاعیلن - مستفعلن

۱۹- کدام مصراع، چهار پایه آوایی دارد؟

- (۱) طفل بودم هر کجا رو می‌نمودم
- (۲) با یاد او از اشک شویم جای او
- (۳) به پاسخ چو حنظل چربی
- (۴) ربود از سرایم ستمکاره دزد

۲۰- مفهوم کدام گزینه با بیت «ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد / که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی» قرابت

معنایی دارد؟

- (۱) جز از جام توحید هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من
- (۲) هیچ برگی در نیفتد از درخت / بی قضا و حکم آن سلطان بخت
- (۳) خلیل ار نیستی چه بود تو با عشق آی در آتش / که تا هر شعله‌ای ز آتش درخت ارغوان بینی
- (۴) چه باید نازش و نالش بر اقبالی و ادباری / که تا بر هم زنی دیده نه این بینی نه آن بینی

یک روز، یک درس: روزهای یکشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس علوم و فنون ادبی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سؤالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس علوم و فنون ادبی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

دوره نیم‌سال اول

درس ۱ تا درس ۸
صفحه ۱ تا ۷۲

۲۱- دولت‌های سکولار غربی به ترتیب از چه طریقی توانستند فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را

دچار اختلال کنند و بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر بگذارند؟

- (۱) سازمان‌های فراماسونری - تبلیغ آرمان‌های سیاسی جدید
- (۲) اخراج مبلغان مذهبی - تغییر نظام آموزشی
- (۳) تبلیغ مسیحیت - سازمان‌های فراماسونری
- (۴) نظام آموزشی جدید - تبلیغ آرمان‌های سیاسی جدید

۲۲- کدام گزینه از ویژگی‌های جامعه جهانی گذشته محسوب نمی‌شود؟

- (۱) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند.
- (۲) فرهنگ‌های مختلف می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت‌گوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند.
- (۳) نشر و گسترش اسلام، متکی بر قدرت سیاسی و نظامی آن نبود بلکه مرهون قدرت و قوت فرهنگی آن بود.
- (۴) سرنوشت تعاملات فرهنگی تابع روابط سیاسی، نظامی و اقتصادی بود.

۲۳- کدام اتفاق‌ها به ترتیب، مربوط به مراحل «اول و چهارم» تکوین نظام نوین جهانی، است؟

- (۱) انقلاب فرانسه - نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جوامع غیرغربی
- (۲) وابستگی قدرت به سرمایه - استفاده از تبلیغ مسیحیت برای گسترش قدرت خود
- (۳) نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جوامع غیرغربی - وابستگی قدرت به سرمایه
- (۴) انقلاب فرانسه - استفاده از تبلیغ مسیحیت برای گسترش قدرت خود

۲۴- به ترتیب، در رابطه با «مانعیت از آشکار شدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی» و «عامل عبور اسلام از مرزهای جغرافیایی و

سیاسی جوامع مختلف» و «وجه افتراق استبداد ایلی با استبداد استعماری» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) قدرت یافتن خوارزمشاهیان - تلاش و کوشش عالمان مسلمان - تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب
- (۲) حمله مغولان - ارزش‌های اجتماعی اسلام - نداشتن پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام
- (۳) غلبه سلجوقیان - تلاش و کوشش عالمان مسلمان - حفظ ظاهر دینی خود
- (۴) حکومت ساسانیان - پیشینه تاریخی اسلام - حفظ ظاهر دینی خود

۲۵- به ترتیب عامل پیدایش هر یک از موارد زیر کدام است؟

الف) پروتستانتیسم

ب) اهمیت یافتن رمان در فرهنگ غرب

پ) دئیسم

(۱) در خدمت اهداف دنیوی قرار دادن باورهای معنوی - توجه ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان - افول حس‌گرایی و تجربه‌گرایی

(۲) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان - ظهور اومانیسم در ادبیات مدرن - محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی

(۳) سکولاریسم پنهان - انعکاس حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی توسط ادبیات مدرن - عقل‌گرایی و نفی وحی

(۴) اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - محدودیت دانش به روش حسی و تجربی - کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت

۲۶- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) چرا پادشاهان و قدرت‌های محلی، دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند؟

ب) رویکرد سکولاریسم از چه طریق در فرهنگ عمومی غرب گسترش یافت؟

پ) آناپتیسیت‌ها جزء کدام گروه از پروتستان‌ها بودند؟

ت) ریشه پیدایش انقلاب فرانسه کدام است؟

۱) رویکرد دنیوی خود - فلسفه‌های روشنگری - فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند. - اندیشه‌های فلسفی روشنگری

۲) انتقاد به عملکرد آباء کلیسا - فلسفه‌های روشنگری - با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب همراهی نکردند. - تغییرات اقتصادی مربوط به انقلاب صنعتی

۳) فرو ریختن اقتدار کلیسا - هنر - مورد حمایت قدرت‌های محلی قرار گرفتند. - تفاسیر پروتستانی از دین

۴) رویکرد دنیوی خود و حذف کلیسا - تفاسیر پروتستانی - با جریان دنیاگرا تقابل داشتند. - دوران رنسانس

۲۷- کدام گزینه، به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر را به درستی بیان می‌کند؟

الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی خود فراتر می‌روند و جهانی می‌شوند.

ب) در فرهنگ سرمایه‌داری، منطقه پیرامونی، منطقه مرکزی را به خدمت می‌گیرد.

ج) سرمایه‌داری، کانون قدرت و ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد.

د) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ سکولار است.

۱) ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۲۸- کدام عبارت به دیدگاه دوم درباره «تعامل جهان‌های مختلف و ارتباط آن‌ها» به درستی اشاره دارد؟

۱) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

۲) نادیده گرفتن تفاوت میان علوم طبیعی و علوم انسانی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های علوم انسانی و اجتماعی را سلب نمی‌کند.

۳) در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۴) رویکرد دنیوی خود و علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ، نظیر علوم طبیعی هستند.

۲۹- کدام گزینه به ترتیب حروف الفبا جدول زیر را کامل می‌کند؟

پيامد	ویژگی	دوره زمانی
(الف)	حس‌گرایی	قرن نوزدهم و بیستم
(ب)	(ج)	پایان قرن بیستم

۱) دئیسم - علوم ابزاری - حس‌گرایی و نفی عقل (۲) علوم تجربی سکولار - بحران معرفتی - افول تجربه‌گرایی

۳) دئیسم - اومانیسیم - افول تجربه‌گرایی، نفی عقل و وحی (۴) علوم ابزاری - اومانیسیم - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی

۳۰- کدام گزینه به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر را به درستی بیان می‌کند؟

الف) عقاید و ارزش‌های اسلام با پذیرش انسان‌ها به عرصه فرهنگ بشری راه می‌یابند و جلوه تاریخی پیدا می‌کنند.

ب) انسان در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

پ) ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در دوران خلافت در برابر اسلام، مقاومت آشکار کرده بود.

۱) ص - غ - ص (۲) غ - ص - ص (۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - غ

یک روز، یک درس: روزهای یکشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس جامعه‌شناسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس جامعه‌شناسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دوره نیمسال اول
درس ۱ تا درس ۴
صفحه ۸ تا ۱۱۱

روان‌شناسی

۳۱- به ترتیب، هر راهکار زیر در جهت مقابله با کدام مانع تمرکز است؟

الف) در هنگام مطالعه سعی می‌کنیم از ماژیک هایلاپتر در چند رنگ استفاده کنیم.

ب) معلم برای تدریس مباحث سعی می‌کند از مثال‌هایی جدید، عینی و واقعی استفاده کند.

۱) آشنایی نسبی با محرک - یکنواختی و ثبات نسبی

۲) یکنواختی و ثبات نسبی - آشنایی نسبی با محرک

۳) نداشتن تغییر درونی - نبود انگیزتگی ذهنی

۴) نبود انگیزتگی ذهنی - نداشتن تغییر درونی

۳۲- به ترتیب پردازش کودکی که به برادرش توصیه می‌کند به جای خرید ماشین کوچک، تراکتور یا کامیون بخرد و پردازش خانم

میانسانی که هنگام خرید لباس به شبیه‌سازی آن با پیراهن یکی از هنرپیشه‌های معروف می‌پردازد از چه نوعی است؟ و

عالی‌ترین مرتبه شناخت چیست؟

۱) پردازش مفهومی - پردازش ادراکی - تصمیم‌گیری و حل مسئله

۲) پردازش ادراکی - پردازش ادراکی - تصمیم‌گیری و حل مسئله

۳) پردازش مفهومی - پردازش مفهومی - استدلال

۴) پردازش ادراکی - پردازش مفهومی - استدلال

۳۳- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

الف) رمزگردانی بزرگسالان به این صورت است.

ب) کسی که دچار پدیده نوک زبانی می‌شود، در این مرحله از حافظه مشکل دارد.

پ) فرد در یادآوری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطرات روی می‌آورد.

ت) برای کنترل اثر تداخل مطالب، از این روش استفاده می‌شود.

۱) جزء به جزء - ذخیره‌سازی - حذف کردن - نظم‌بخشی و قفسه‌بندی اطلاعات

۲) کلی و خلاصه - بازیابی - اضافه کردن - یادگیری عمیق

۳) جزء به جزء - اندوزش - حذف کردن - یادگیری با استراحت

۴) کلی و خلاصه - بازیابی - اضافه کردن - مرور مطالب چند ساعت پس از یادگیری

۳۴- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) وجه اشتراک حافظه حسی و بلندمدت در چیست؟

ب) در کدام مرحله از روش پس‌خبا چند سؤال کلیدی از متن استخراج می‌کنیم؟

پ) تمرکز یک دانش‌آموز بر روی حل مشکل پیش آمده در یادگیری درس ریاضی بیانگر کدام نوع حافظه است؟

ت) منظور از نشانه‌های حسی چیست؟

۱) ظرفیت ذخیره‌سازی - مرحله دوم - حافظه کاری - نشانه‌های درونی

۲) نوع رمزگردانی - مرحله سوم - حافظه بلندمدت - نشانه‌های بیرونی

۳) گنجایش اندوزش - مرحله دوم - حافظه کاری - نشانه‌های بیرونی

۴) نوع رمزگردانی - مرحله سوم - حافظه بلندمدت - نشانه‌های درونی

۳۵- کدام یک از عبارات زیر، نادرست است؟

الف) گذشت زمان با میزان شدت فراموشی، رابطه مستقیم دارد.

ب) دخالت عوامل عاطفی بر حافظه، همیشه به صورت مثبت نیست.

پ) رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت دیداری است.

ت) شرکت در آزمون‌های مکرر از بروز مشکل در مرحله سوم حافظه جلوگیری می‌کند.

۱) «الف» و «پ»

۲) «ب» و «ت»

۳) «ت» و «پ»

۴) «ب» و «الف»

۳۶- عبارت کدام گزینه به عوامل مؤثر بر رشد پیش از تولد اشاره ندارد؟

- (۱) خانم اشراقی که در سن ۴۰ سالگی باردار شده است، باید مراقبت بسیار بیشتری برای سلامت بچه خود داشته باشد.
- (۲) وجود سرب بیش از حد در فضای امروزی باعث به دنیا آمدن بیشتر کودکان با نقص عصبی رشدی می شود.
- (۳) علی پسر بسیار آرامی است، همه اعتقاد دارند علت آرامش ذاتی او آرامش مادرش هنگام بارداری بوده است.
- (۴) نوزاد خانم حسینی به علت تصادفی ناگهانی و ضربه به سرش برای همیشه قدرت بینایی خود را از دست داد.

۳۷- به ترتیب، در کدام گزینه سنین صحیح برای ظهور لبخند اجتماعی، شکل گیری تفکر فرضیه سازی و ترس از غریبه بیان شده است؟

- (۱) ۸ ماهگی - ۱۲ تا ۲۰ سالگی - ۴ تا ۵ ماهگی
- (۲) ۲ تا ۳ ماهگی - ۷ تا ۱۲ سالگی - ۸ ماهگی
- (۳) ۴ یا ۵ ماهگی - ۲ تا ۷ سالگی - ۲ تا ۳ ماهگی
- (۴) ۲ تا ۳ ماهگی - ۱۲ تا ۲۰ سالگی - ۷ تا ۸ ماهگی

۳۸- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، به کدام هدف علم روان شناسی اشاره دارد؟

- استفاده از روش ها و فنون تقویت حافظه
  - ویژگی های حافظه کاری در نظام شناختی انسان
  - برآورد عملکرد حافظه، یک هفته پس از به خاطر سپردن مطالب
  - علل فراموشی مطالب درسی در جلسه آزمون
- (۱) تبیین - توصیف - کنترل - تبیین
  - (۲) تبیین - مشاهده - کنترل - توصیف
  - (۳) کنترل - مشاهده - پیش بینی - تبیین
  - (۴) کنترل - توصیف - پیش بینی - تبیین

۳۹- کدام مورد در خصوص بازی ها در دوره کودکی درست است؟

- (۱) بازی های کودکان سنین ۴ یا ۵ سال به صورت گروهی و بدون قاعده است.
- (۲) کودکان سنین دبستانی با هم جنس خود و به صورت مشترک بازی می کنند.
- (۳) کودکان سنین ۷ تا ۱۰ سال دوست دارند در کنار هم، اما به صورت انفرادی بازی کنند.
- (۴) در سنین اولیه کودکی بازی ها به صورت مشترک است، ولی به تدریج به بازی های موازی تبدیل می شود.

۴۰- کدام گزینه تعبیر دقیق تری از خطای مولر - لایر ارائه می دهد؟

- (۱) گاهی چیزهایی را ادراک می کنیم که وجود ندارند.
- (۲) تفسیر ما از محرک ها با خود آن ها تطبیق دارد.
- (۳) هر چه تعداد خطاها بیشتر باشد، به عنوان یک خطای شناختی وارد نظام ذهنی فرد می شود.
- (۴) تعداد کمی از محرک ها وارد فضای تفسیری نمی شوند.

یک روز، یک درس: روزهای سه شنبه در سایت www.kanoon.ir به درس روان شناسی اختصاص دارد. شما می توانید خلاصه درس ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس روان شناسی را در این روز از قسمت تازه ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

عربی، زبان قرآن (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دوره نیم سال اول
درس ۱ تا درس ۳
صفحه ۱ تا ۴۶

عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (۴۱ - ۴۵)

۴۱- ﴿وَمَا تَقْدَمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾:

(۱) و هر چه برای خودتان از خوبی از پیش بفرستید، نزد خدا آن را می یابید.

(۲) و آنچه برای خود از نیکی می فرستید نزد خدا می یابید.

(۳) و هر چه از خوبی ها برایتان فرستاده شده است، نزد خدا آن را می یابید.

(۴) و چیزی که از خوبی برای خودتان از پیش بفرستید، آن را نزد خدا خواهید یافت.

۴۲- «يَا مَدْرَسَا الْحَادِقِ، رَجَاءُ عَلْمُنَا دَرَسَ الْكِيمِيَاءِ فِي الْمُخْتَبِرِ قَبْلَ السَّاعَةِ الْحَادِيَةِ عَشْرَةَ.»:

(۱) ای معلم ماهر، لطفاً شیمی را در آزمایشگاه قبل از ساعت دوازده به ما یاد بده!

(۲) ای مدرس ماهر ما، لطفاً درس شیمی را در آزمایشگاه قبل از ساعت یازده به ما یاد بده!

(۳) آیا مدرس حاذق ما، درس شیمی را در آزمایشگاه قبل از ساعت یازده به ما یاد می دهی؟!

(۴) ای معلم ماهر، لطفاً درس های شیمی را در آزمایشگاه در ساعت یازده به ما یاد بده!

۴۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) إِنَّهُ الطَّالِبَةُ الَّتِي تَقْتَرِبُ إِلَى مَنطِقَةِ الْخَطَرِ وَ لَا تَعْرِفُ خَطَرَهَا: دانش آموزی را که به منطقه خطر نزدیک می شود و خطر آن را نمی شناسد، نهی کن!

(۲) نَجِدُ نَسِيحاً وَ لِسَاناً فِي رَأْسِ نَقَارِ الْخَشَبِ الصَّغِيرِ: در سر کوچک دارکوب یک بافت و یک زبان می یابیم!

(۳) صَدِيقُكَ مَنْ لَا يَقُولُ فَيْكُ شَرّاً وَ لَوْ غَضِبَ عَلَيْكَ: دوست کسی است که در موردت بدی ای نمی گوید، گرچه از تو عصبانی باشد!

(۴) خُلِقَ الْمَعْلَمُ الْحَسَنُ أَثْقَلَ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ: خلق معلم نیکو، سنگین ترین چیز در ترازو است!

۴۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «این مار، دمش را در ماسه قرار می دهد، سپس همچون چوبدستی می ایستد.»:

(۱) هَذَا الْحَيَّةُ تَضَعُ الذَّنْبَ فِي الرَّمْلِ ثُمَّ تَقْفُ كَالْعَصَا.

(۲) هَذِهِ الْحَيَّةُ وَضَعَتْ ذَنْبَهَا فِي الرَّمَالِ فَوَقَّعَتْ مِثْلَ الْخَشَبِ.

(۳) هَذِهِ الْحَيَّةُ تَضَعُ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ ثُمَّ تَقْفُ كَالْعَصَا.

(۴) هَذَا الْحَيَّةُ وَضَعَتْ الذَّنْبَ فِي الرَّمَالِ فَوَقَّعَتْ مِثْلَ الْخَشَبِ.

۴۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْبَيْتِ التَّالِي: «ندارد چشم من، تاب نگاه صحنه سازی ها / من یکرنگ بیزارم از این نیرنگ بازی ها»

(۱) إِعْجَابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ دَلِيلٌ عَلَى ضَعْفِ عَقْلِهِ.

(۲) شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينَ.

(۳) عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ.

(۴) إِيَّاكَ وَ مَصَادِقَةَ الْأَحْمَقِ، فَإِنَّهُ يَرِيدُ أَنْ يَنْفَعَكَ فَيُضْرِكُ.

۴۶- عین الخطأ في المتضاد و المترادف:

- (۱) انطلق أجنحة الطائر الطنان يُثيرُ التعجب. (متضاد): توقّف
- (۲) قد نُفتش في حياتنا عن السكينة. (مترادف): نبحث
- (۳) دغ شاتمك بالسكوت ترض الرحمن. (متضاد): التكلّم
- (۴) أراد أخی الأكبر أن يسافر إلى مكة المكرمة. (مترادف): أشاهد

۴۷- عین جواب الشرط یختلف عن البقیة:

- (۱) «إن أحسنتم أحسنتم لأنفسكم»
- (۲) من زرع الغدوان حصد الخسران!
- (۳) «ما تفعلوا من خير يعلمه الله»
- (۴) من یجتهد كثيراً فهو ناجح!

۴۸- عین الخطأ:

- (۱) إنك أنتَ علّمُ الغیوب: اسم المبالغة و معناه: «بسیار دانا»
- (۲) «إن الله یحب المتوكلین»: اسم المفعول و معناه: «توكل کنندگان»
- (۳) «الله أعلم بما تفعلون»: اسم التفضیل و معناه: «داناتر»
- (۴) اشتريت السراويل من المتجر: اسم المكان و معناه: «مغازه»

۴۹- عین ما لیس فيه اسم التفضیل خیراً:

- (۱) هذه القصة التي سمعتها خیر قصص.
- (۲) خیر الناس أنفعهم للناس.
- (۳) هذا الموضوع في المجتمع أهم المسائل اليومية.
- (۴) ذلك المعلم أهدى أقوى التلاميذ في الدرس.

۵۰- عین ما فيه اسم التفضیل و اسم المكان معاً:

- (۱) لون جدار هذا المعبد أخضر.
- (۲) أختی الكبرى ذهبت إلى المصانع للبحث حول مسائل الكيمياء.
- (۳) الدنيا هی الدارُ الفانية فلنتراحم كثيراً.
- (۴) جبل دماوند أعلى جبال في إيران أحب صعوده.

یک روز، یک درس: روزهای سه شنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس عربی و زبان قرآن اختصاص دارد. شما می توانید خلاصه درس ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس عربی و زبان قرآن را در این روز از قسمت تازه ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ (۲)

دوره نیم سال اول
درس ۱ تا درس ۸
صفحه ۱ تا ۸۸

۵۱- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۲)، پایه یازدهم علوم انسانی، از آیات قرآن برای توضیح کدام رویدادها استفاده کرده‌اند؟

الف) بعد از رحلت ابوطالب جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد.

ب) مخالفت و دشمنی با پیامبر از بیم از دست دادن موقعیت تجاری و سیاسی شهر مکه و محروم شدن از سود هنگفت تجارت.

ج) سرنوشت‌ساز و بزرگ بودن فاجعه کربلا

د) شیوه گردآوری و توزیع منابع مالی در زمان پیامبر (ص)

۱) «الف» و «ج»   ۲) «ب» و «د»   ۳) «الف» و «د»   ۴) «ج» و «د»

۵۲- در کدام مورد مقایسه درستی میان روش امامان شیعه در دوران بنی‌امیه (۱) و بنی‌عباس (۲) برای اداره حکومت اسلامی صورت گرفته است؟

۱) هر دو در تمام دوران امامت خود نقش تعیین کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه و سامرا داشتند.

۲) روش هر دو بر کوشش برای ترویج اسلام و مبارزه با جریان‌های فکری منحرف و تربیت شاگردان و مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی و حفظ جامعه شیعی متمرکز بود.

۳) در دوران (۱) جریان وکالت و در دوران (۲) منظومه‌ای از معارف اسلامی با عنوان مکتب اهل بیت به وجود آمد.

۴) روش (۱) زنده نگهداشتن اسلام و حفظ سرزمین‌های اسلامی و روش (۲) نفی حاکمیت ظلم و فساد و سلطه و تبلیغ برای ورود پیروان اهل بیت به درگیری با حکومت ظلم بود.

۵۳- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام خلیفه عباسی است؟

الف) در آغاز خلافتش با بعضی قیام‌های علویان و مخالفت طرفداران برادرش روبه‌رو شد.

ب) در این دوران خاندان برمکیان و سهل در گسترش نهضت علمی و فکری نقش مؤثر و مهمی داشتند.

ج) تمام سرزمین‌های اسلامی، به استثنای اندلس را تحت فرمان خود درآورد.

۱) امین - مأمون - هارون   ۲) منصور - هارون - امین

۳) مأمون - هارون - منصور   ۴) منصور - سفاح - هارون

۵۴- کدام مورد درباره «امویان اندلس»، درست است؟

۱) بازماندگان خاندان اموی به رهبری مروان بن محمد، به شمال آفریقا گریختند و حکومت امویان را در شهر اندلس پایه‌ریزی کردند.

۲) در شرایطی که خلافت امویان در سرآشویی ضعف و انحطاط بود، یکی از نوادگان امام صادق (ع) حکومت امویان اندلس را در قاهره پایه‌گذاری کرد.

۳) هشام بن عبدالملک (۲۵ق) با تشدید فعالیت و داعیان عباسی به قرطبه گریخت.

۴) عبدالرحمان بن معاویه بعد از سقوط خلافت اموی، این حکومت را در شهر قرطبه در اندلس پایه‌ریزی کرد.

۵۵- کدام مورد درباره «شعوییان»، درست است؟

۱) جنبش، اجتماعی - فرهنگی گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسندگان ایرانی در تقابل با سیاست تعصب و تفاخرطلبی قومی و قبیله‌ای امویان با استناد به آیات قرآن کریم و روایات پیامبر و تأکید بر برابری تمامی اقوام بود.

۲) جنبش سیاسی - نظامی ایرانیان که از بیدادگری امویان نسبت به خود و اهل بیت رسول خدا (ص) به ستوه آمده بودند و از هر فرصتی برای مبارزه با خلافت بنی‌امیه استفاده کردند.

۳) جنبش اجتماعی - فرهنگی اعراب که نسبت به غیرعرب‌ها، خشونت و نفرت خاصی داشتند و به تحقیر آنان می‌پرداختند.

۴) جنبش اجتماعی که از نتایج مهاجرت قبیله‌های عرب به ایران در قرن اول ناشی می‌شد و ایرانیان در تمام دوران عباسیان به تحقیر اعراب پرداختند.

۵۶- کدام مورد درباره زمان وقوع رویدادهای زیر، درست است؟

الف) شکست مسلمانان در جنگ پل و از دست دادن بیشتر متصرفات

ب) تسخیر تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان پس از مدتی محاصره

ج) شکست بقایای ارتش ساسانی در جلولا در مقابل اعراب

(۱) «الف» متأخرترین رویداد است. (۲) «ب» متقدمترین رویداد است.

(۳) «ج» و «الف» بعد از «ب» روی داده است. (۴) «ب» و «ج»، در یک دوره زمانی روی داده است.

۵۷- کدام مورد، درباره هنر و صنایع در دوره فاطمیان، درست است؟

(۱) نقاشی و شیشه‌گری برخلاف فلزکاری پر رونق بود.

(۲) هنرمندان آن دوره در برخی از هنرها به‌ویژه منبت‌کاری و کاغذسازی به نوآوری و ابداع شیوه‌های جدید پرداختند.

(۳) صنعت پارچه‌بافی در این دوران رو به افول نهاد.

(۴) در خزانه مخصوص دربار فاطمیان لباس‌هایی ویژه متناسب با فصول مختلف و متنوع وجود داشت که در مناسبت‌های گوناگون این لباس‌ها میان کارکنان دربار توزیع می‌شد.

۵۸- کدام مورد درباره امویان پیش از خلافت، درست است؟

(۱) پس از بعثت پیامبر (ص)، ایستادگی چندانی در برابر دعوت اسلام انجام ندادند.

(۲) این خاندان قبل از فتح مکه، مسلمان شده بودند.

(۳) از خاندان‌های قدرتمند قبیله قریش در عصر جاهلیت به‌شمار می‌رفتند.

(۴) این خاندان از طریق کشاورزی با نواحی اطراف، ثروت فراوانی اندوخته بودند.

۵۹- کدام مورد در ارتباط با کتاب‌های «تاریخ عمومی»، درست است؟

(۱) مؤلفان این دسته از آثار نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند.

(۲) از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ بیهقی اشاره کرد.

(۳) از قرن سوم هجری قمری آغاز و تا اوایل عصر قاجار تداوم یافت.

(۴) یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی محسوب می‌شود.

۶۰- در کدام مورد، رویدادهای تاریخ اسلام - قبل از هجرت پیامبر (ص) به یشرب (مدینه) - به درستی توصیف شده‌اند؟

(۱) رسول خدا (ص) در دوره دعوت خاص، افراد را به توحید، معاد، اخلاق و برقراری عدالت فرامی‌خواند.

(۲) سران مشرک از آغاز دعوت خاص و محدود، مخالفت شدید خود را با رسول خدا (ص) ابراز داشتند.

(۳) تحریم اقتصادی و اجتماعی مشرکان علیه بنی‌هاشم، فقط مسلمانان این طایفه را شامل می‌شد.

(۴) پس از نزول آیه ۹۴ سوره حجر، پیامبر اسلام (ص) دعوت خود را آشکار و عمومی کرد.

تاریخ (۲) آشنا

۶۱- یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده کدام است و کدام افراد عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند؟

(۱) بررسی انگیزه‌ها و علائق راوی در بیان یک خبر - مقدسی و طبری

(۲) تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر - ابن‌اسفندیار و مقدسی

(۳) بررسی انگیزه‌ها و علائق راوی در بیان یک خبر - ابن‌مسکویه و مسعودی

(۴) تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر - یعقوبی و مسعودی

۶۲- قصیده نامۀ اهل خراسان اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی چه دوره‌ای را به نقد کشیده است و کدام کتاب در زمینه چگونگی اداره کشور در این دوره نگارش شده است؟

(۱) غزنویان - قابوس‌نامه

(۲) سلجوقیان - قابوس‌نامه

(۳) غزنویان - سیاست‌نامه

(۴) سلجوقیان - سیاست‌نامه

۶۳- به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

الف) موقعیت جغرافیایی شبه‌جزیره عربستان نسبت به ایران چیست؟

ب) چه عاملی نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در عربستان داشت؟

ج) شجاعت در چارچوب سنت‌های زندگی قبیله‌ای چه مفهومی داشت؟

(۱) جنوب و جنوب غربی فلات ایران - اطاعت بی‌چون و چرا از رئیس قبیله - استقامت در برابر سختی‌ها

(۲) جنوب شرقی فلات ایران - اطاعت بی‌چون و چرا از رئیس قبیله - نهایت بی‌رحمی

(۳) جنوب و جنوب غربی فلات ایران - تعصب قبیله‌ای - نهایت بی‌رحمی

(۴) جنوب شرقی فلات ایران - تعصب قبیله‌ای - استقامت در برابر سختی

۶۴- کدام گزینه از مشخصات آیین بت‌پرستی، به‌شمار می‌آید و به چه کسانی «حنفاء» گفته می‌شد؟

(۱) بی‌اعتقادی به جهان پس از مرگ - به یهودیانی که در یشرب زندگی می‌کردند.

(۲) به‌جا آوردن سنت ابراهیمی حج طبق عقاید و آداب و رسوم پیروان حضرت ابراهیم - گروهی که از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند.

(۳) بی‌اعتقادی به جهان پس از مرگ - گروهی که از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند.

(۴) به‌جا آوردن سنت ابراهیمی حج طبق آداب و رسوم خود - به یهودیانی که در یشرب زندگی می‌کردند.

۶۵- به ترتیب کدام گزینه پاسخ سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت چه بود؟

ب) کدام عبارت با مفهوم جاهلیت حاکم در عربستان هم‌خوانی ندارد؟

(۱) شعر و شاعری - نادانی و فقدان علم و معرفت

(۲) کشاورزی و دامداری - فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی

(۳) توجه به علم و دانش - نادانی و فقدان علم و معرفت

(۴) شعر و شاعری - فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی

۶۶- به ترتیب صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارتهای زیر در کدام گزینه به درستی آورده شده است؟

الف) عبدالله بن اُبی در غزوه‌های حنین و تبوک به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد.

ب) مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

پ) قرآن فتح مکه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

ت) حجةالوداع در سال دهم هجری صورت گرفت.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۶۷- مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام چه بود و در کدام جنگ علی‌رغم اینکه

مشرکان همه نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند؟

(۱) پیمان‌نامه عمومی مدینه - جنگ خندق

(۲) پیمان برادری، تحکیم وحدت دینی - جنگ بدر

(۳) پیمان‌نامه عمومی مدینه - جنگ احد

(۴) پیمان برادری، تحکیم وحدت دینی - جنگ احزاب

۶۸- کدام گزینه درباره سؤالات زیر درست می‌باشد؟

الف) بهانه معاویه در زمان خلافت علی (ع) برای سرکشی چه بود؟

ب) کدام خلیفه عمار یاسر و ابوذر غفاری را از مدینه تبعید کرد؟

پ) پیمان‌شکنان کدام جنگ را به حضرت علی (ع) تحمیل کردند؟

ت) کدام خلیفه براساس وصیت‌نامه مکتوب به قدرت رسید؟

(۱) برکناری از حکومت شام - عمر - صفین - عثمان

(۲) خونخواهی عثمان - عثمان - جمل - عمر

(۳) برکناری از حکومت شام - عثمان - صفین - عمر

(۴) خونخواهی عثمان - عمر - جمل - عثمان

۶۹- مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، چه بود و معاویه با کدام اقدام نخستین گام را در جهت موروثی کردن خلافت برداشت و

نتیجه این اقدام چه بود؟

(۱) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های اجتماعی - تشدید تعصبات قبیله‌ای - زنده شدن مجدد تبعیض نژادی و تعصب‌های قبیله‌ای

(۲) تبدیل خلافت دینی به سلطنت - تعیین ولیعهد برای خود - تضعیف امویان و ایجاد دودستگی و رقابت شدید درون خاندان امویان

(۳) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های اجتماعی - تعیین ولیعهد برای خود - ایجاد دودستگی و رقابت شدید بیرون از خلافت امویان

(۴) تبدیل خلافت دینی به سلطنت - تشدید تعصبات قبیله‌ای - ایجاد دودستگی و تضعیف پیوندهای خویشاوندی

۷۰- به ترتیب هر یک از موارد زیر مربوط به کدام دوره است؟

الف) دفترهای دیوانی مثل گذشته به خط و زبان پهلوی نوشته می‌شد و سکه‌های ضرب شده توسط ساسانیان هم‌چنان در گردش بود.

ب) در زمان این خلافت، برخی از سیاستمداران و دیوان سالاران ایرانی به مناصب سیاسی و نظامی مهمی دسترسی پیدا کردند.

پ) در این دوران به تدریج شرایط مناسبی برای همزیستی مسالمت‌آمیز و همکاری میان ایرانیان با مهاجران عرب، در زمینه‌های مختلف از جمله تجارت و کشاورزی به وجود آمد.

ت) حکومت شهرها و مناطق مختلف دنیای اسلامی از جمله ایران در انحصار کامل اشرافیت این خاندان و سران قبیله‌های عرب متحد آنان قرار داشت.

(۱) عصر خلفای نخستین - خلافت امویان - خلافت امویان - خلافت عباسیان

(۲) عصر خلفای نخستین - خلافت عباسیان - خلافت امویان - خلافت امویان

(۳) خلافت عباسیان - خلافت امویان - خلافت عباسیان - خلافت امویان

(۴) خلافت عباسیان - خلافت عباسیان - خلافت عباسیان - خلافت امویان

یک روز، یک درس: روزهای پنج‌شنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس تاریخ اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه درس‌ها، نمونه سؤالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس تاریخ اسلام را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیا (۲)

دوره نیمسال اول
درس ۱ تا درس ۶
صفحه ۲ تا ۸۲

۷۱- کدام مورد بیانگر نتیجه درستی از متن زیر است؟

«کشورهای واقع در عرض‌های بالا هم‌زمان با راهسازی، تمهیداتی از قبیل ماشین‌های برف‌روب مجهز به GPS برای پاکسازی جاده‌ها داشته‌اند.»

- (۱) انسان‌ها برای زندگی و سازگاری با محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.
- (۲) هر ناحیه طبیعی در کره زمین به‌طور حتم با دیگر نواحی کنش متقابل اقتصادی و فرهنگی دارد.
- (۳) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و آن را تغییر می‌دهند.
- (۴) هر حکومتی با تصمیم‌گیری‌های سیاسی خاصی، نحوه استفاده از قابلیت‌های محیط‌های طبیعی را مشخص می‌کند.

۷۲- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب آمده است؟

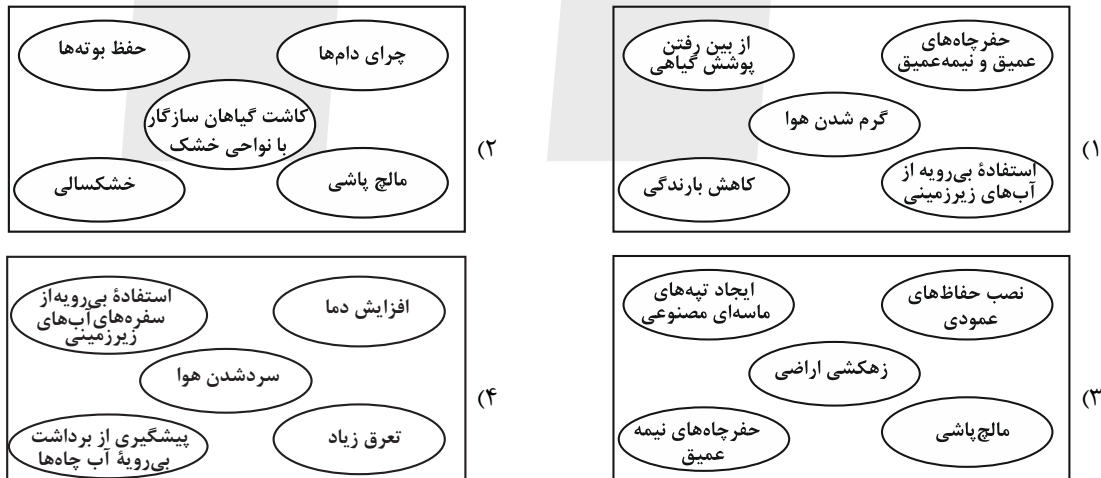
(الف) در کدام نوع ساوان، دو ماه بدون باران وجود دارد؟

(ب) کدام مرزها بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند؟

(پ) کدام نواحی بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند؟

- (۱) ساوان متراکم - طبیعی - نواحی انسانی
- (۲) ساوان پراکنده - سیاسی و اداری - نواحی طبیعی
- (۳) ساوان متراکم - سیاسی و اداری - نواحی طبیعی
- (۴) ساوان پراکنده - طبیعی - نواحی انسانی

۷۳- مهم‌ترین عوامل بیابانی شدن را در کدام تصویر می‌توان جست‌وجو کرد؟

۷۴- کدام مورد عبارت زیر را در خصوص فرسایش طبیعی در بیابان، به‌درستی کامل می‌کند؟

«عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی ... است و نمونه‌ای از فرسایش ... که حاصل کنده‌شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است می‌توان به ... اشاره کرد.»

(۱) باد - تراکمی - چاله بادی در دره مرگ کالیفرنیا

(۲) آب - کاوشی - برخان‌ها در لیبی

(۳) باد - کاوشی - کلوته‌ها در غرب بیابان لوت در منطقه شهداد در استان کرمان

(۴) خاک - تراکمی - تلماسه در حاشیه دشت کویر

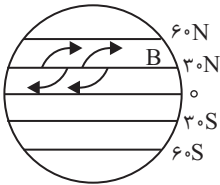
۷۵- با بررسی موارد «الف» و «ب» کدام گزینه، درست است؟

- الف) در نواحی پرفشار، فرونشینی هوا مانع صعود و در نتیجه، بارش می‌شود.
 ب) کمربند بیابانی کره زمین در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی در سه قاره گسترده شده است.
 ۱) در سال ۱۹۹۲ بیابان ساحلی آتاکاما با دمای ۵۶/۷ درجه سانتی‌گراد گرم‌ترین نقاط جهان هستند.
 ۲) بیابان ترکستان و دوره مرگ کالیفرنیا در عرض‌های جغرافیایی بالا قرار دارند.
 ۳) هوا در منطقه جنوب حاره - اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی تا مرز منطقه معتدله - سرد و سنگین می‌شود و بیابان لوت در اثر همین عامل به‌وجود آمده است.
 ۴) عامل اصلی به‌وجود آمدن بیابان گبی و تکه ماکان قرار گرفتن در پشت کوه‌ها و جلوگیری از رسیدن هوای مرطوب به آنها است.

۷۶- کدام مورد، متناسب با موارد جدول زیر است؟

میزان بارندگی سالانه	۲۵۰ - ۴۵۰	۱۰۰ - ۲۵۰	کمتر از ۵۰
منطقه	(ب)	(الف)	(ج)

- ۱) بیابان - نیمه بیابانی - نیمه‌خشک
 ۲) بسیار خشک - خشک - نیمه‌خشک
 ۳) بیابان - نیمه بیابانی - خشک
 ۴) خشک - نیمه‌خشک - بیابان
- ۷۷- به ترتیب با توجه به تصویر داده شده، نقطه B چه کانون فشاری دارد و کمربندها در دو نیمکره شمالی و جنوبی، چه وضعیتی دارند؟

- ۱) فشار کم - قرینه
 ۲) فشار زیاد - هم‌فشار
 ۳) فشار زیاد - قرینه
 ۴) فشار کم - هم‌فشار

۷۸- در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری کدام عوامل تأثیر می‌گذارند و میزان انرژی دریافتی روزانه در کدام منطقه و با چه میزان کالری، بیشتر است؟

- ۱) نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات - مناطق استوایی، ۸۰۰ کالری
 ۲) عوامل آب و هوایی و خاک - مناطق معتدله، ۱۰۰ کالری
 ۳) آب و هوا و میزان انتشار انرژی خورشید - مناطق معتدله، ۸۰۰ کالری
 ۴) زاویه تابش خورشید و شیب دامنه - مناطق نزدیک قطبی، ۱۰۰ کالری

۷۹- صحیح و غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ (به ترتیب)

- الف) در نقشه پراکندگی خانواده‌های زبانی، کشورهایی که از نظر زبانی هم‌خانواده‌اند، یک ناحیه زبانی به‌شمار می‌آیند.
 ب) گاهی نزدیکی دو ناحیه فرهنگی منجر به انتقال فرهنگ از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر با تماس مستقیم مردم می‌شود.
 پ) امروزه فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر، خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان است.

ت) امروزه به علت گسترش رسانه‌ها، نوع انتقال فرهنگ با تماس مستقیم مردم رواج بیش‌تری یافته است.

- ۱) غ - ص - ص - ص - غ
 ۲) ص - ص - ص - ص - غ
 ۳) غ - ص - ص - ص - ص
 ۴) ص - غ - غ - ص - ص

۸۰- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانواده زبانی آفرو - آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم ... است و زبان بعضی از مردم در ... آفریقا، زبان قوم ... است.»

- ۱) حامی - غرب - سامی
 ۲) حامی - شمال - سامی
 ۳) سامی - شمال - حامی
 ۴) سامی - غرب - حامی

یک روز، یک درس: روزهای پنج‌شنبه در سایت www.kanoon.ir به درس جغرافیا اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سؤالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس جغرافیا را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه

دوره نیمسال اول
درس ۱ تا درس ۶
صفحه ۱ تا ۴۹

۸۱- دو دیدگاه اصالت فرد و اصالت جامعه که در فلسفه علوم اجتماعی شکل گرفته‌اند، چه تأثیری دارند؟

- (۱) تأثیر زیادی در شیوه بررسی مسائل فلسفه اجتماعی توسط فلاسفه علوم اجتماعی دارند.
- (۲) همواره منافع و مصلحت افراد را بر منافع دیگران مقدم می‌دانند.
- (۳) همواره در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی سمت و سویی اجتماعی دارند.
- (۴) تأثیر زیادی در نحوه تحلیل مسائل اجتماعی توسط جامعه‌شناسان دارند.

۸۲- وجه مشترک اولین فیلسوفان یونان چه بود؟

- (۱) آن‌ها تغییرات جهان مادی را به روش عقلانی توضیح می‌دادند.
- (۲) آن‌ها کوشش می‌کردند دگرگونی‌های طبیعت را از نظر تجربی، تحلیل کنند.
- (۳) اولین فیلسوفان در آتن متولد شده و در آن‌جا می‌زیستند.
- (۴) آنان دانشمندانی بودند که در تمامی علوم زمان خود متبحر بودند.

۸۳- «نظریه زمین کروی» و «نظریه زمین تخت» دو نظریه متفاوت از دانشمندان مختلف هستند، این دو نظریه در مورد زمین کدام ویژگی شناخت را تداعی می‌کنند؟

(۱) تدریجی بودن شناخت	(۲) محدود بودن شناخت
(۳) خطاپذیری شناخت	(۴) خطاناپذیری شناخت

۸۴- کلمه فیلسوفیا به چه معناست و چه کسی این واژه را بر سر زبان‌ها انداخت؟

(۱) دوستداری دانایی - سقراط	(۲) دوستدار دانایی - سقراط
(۳) دوستداری دانایی - فیثاغورس	(۴) دوستدار دانایی - فیثاغورس

۸۵- درباره کسی که نگرش نادرستی به جهان و انسان دارد، چه می‌توان گفت؟

- (۱) کمتر به امور فلسفی می‌اندیشد.
- (۲) ممکن است هدف درستی را انتخاب کرده باشد.
- (۳) ممکن است به صورت جدی به امور فلسفی بیندیشد.
- (۴) به آموخته‌هایش از اطرافیان و دور و بری‌هایش قانع است.

۸۶- کدام مورد در حوزه رهایی از عادات غیرمنطقی درست است؟

- (۱) منظور از عادت، باورهایی است که بر اثر مرور زمان یا انتقال نسل شکل گرفته است.
- (۲) عقایدی که افراد یک جامعه آن را می‌پذیرند، توسط اندیشمندان آن جامعه مردود است.
- (۳) معمولاً مردم نسبت به انتقادات افراد متفکر جامعه با روی باز برخورد می‌کنند و عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند.
- (۴) استقامت و پایداری متفکران دلسوز در نقد و ارزیابی باورهای مردم باعث می‌شود همه باورهای اشتباه از بین بروند.

۸۷- ترتیب عبارات زیر از لحاظ بنیادی بودن، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) انسان توانایی شناخت پدیده‌های هستی را دارد.

ب) زندگی را با امید به آینده بنا کن زیرا جهان رو به کمال است.

ج) هستی یک وجود بی‌انتهاست و حد و مرزی ندارد.

(۴) ب، الف، ج

(۳) الف، ب، ج

(۲) ب، ج، الف

(۱) الف، ج، ب

۸۸- پاسخ به کدام پرسش در حیطه فلسفه مضاف قرار می‌گیرد؟

(۲) آیا سوسیالیسم جامعه را به رفاه می‌رساند؟

(۱) نسبت فرد و جامعه با یکدیگر چگونه است؟

(۴) آیا می‌توان به تأثیر فرد بر جامعه پی برد؟

(۳) جامعه اصالت دارد یا فرد؟

۸۹- چرا مباحث فلسفه، پایه و اساس مباحث سایر علوم به حساب می‌آید و از چه جهت مسائل فلسفی با مسائل ریاضی مشابه هستند؟

(۱) زیرا فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند؛ بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان و طبیعت و انسان می‌پردازد. - روش

(۲) زیرا مباحث فلسفی، درباره گونه خاصی از وجود بحث می‌کند و حیطه آن با سایر علوم، متفاوت است. - موضوع

(۳) زیرا فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند؛ بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان و طبیعت و انسان می‌پردازد. - موضوع

(۴) زیرا مباحث فلسفی، درباره گونه خاصی از وجود بحث می‌کند و حیطه آن با سایر علوم، متفاوت است. - روش

۹۰- دانش بشر به چه صورتی پیشرفت کرده و کامل تر می‌گردد؟

(۱) با کنار گذاشتن نظریات گذشتگان و دستیابی به نظریات جدید

(۲) با آگاهی از محدود بودن علم و شناخت انسان و عدم توانایی شناخت تمام حقایق

(۳) با دستیابی به دانش‌های جدید و پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آنها

(۴) با استفاده از تکنولوژی‌های روز و به‌کارگیری ابزارهای معرفتی جدید و کنار گذاشتن ابزارهای معرفتی گذشته

فلسفه - آشنا

۹۱- همین که انسان سؤالی را از خودش می پرسد، به چه معناست؟

- (۱) هنوز نمی دانیم چه چیزی را باید انتخاب کنیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
- (۲) تفکر واسطه رسیدن انسان به ندانسته هایش است.
- (۳) بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست.
- (۴) اولین مرحله اندیشه ورزی و تفکر در انسان، روبه رو شدن با مسئله است.

۹۲- کدام گزینه در ارتباط با فلسفه نادرست است؟

- (۱) فلسفه در زمان قدیم به معنای مطلق دانش بوده است.
- (۲) فلسفه در بازه های از تاریخ به معنای مغالطه گری به کار رفته است.
- (۳) فلسفه از جهت موضوع با سایر علوم تفاوت دارد.
- (۴) فلسفه از جهت روش با علوم تجربی تفاوت دارد.

۹۳- کدام عبارت درست است؟

- (۱) رشته های مختلف دانش، رابط فلسفه اولی با فلسفه های مضاف هستند.
- (۲) در حیطه فلسفه سیاست، یک فیلسوف در عین حال باید سیاستمدار هم باشد.
- (۳) فلسفه اولی، بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه های فلسفه را در برمی گیرد.
- (۴) مکتب های گوناگون تربیتی عصر حاضر، در آثار بسیاری از فیلسوفان قدیمی ریشه دارد.

۹۴- کدام گروه از مردم، در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است؟

- (۱) کسانی که نگرش نادرست درباره جهان و انسان دارند.
- (۲) کسانی که کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می اندیشند.
- (۳) کسانی که فواید تفکر فلسفی را درک کرده اند.
- (۴) کسانی که پیرو عقاید دیگران هستند.

۹۵- کدام مورد از ویژگی های یک فیلسوف واقعی نیست و ... «تمثیل غار» را در کتاب ... خود بیان کرده است.

- (۱) درباره مسائل فلسفی به نحو جدی فکر می کند. - افلاطون - مابعدالطبیعه
- (۲) با روشی درست وارد مسائل فلسفی می شود. - ارسطو - مابعدالطبیعه
- (۳) از نظرات فلاسفه بزرگ در مسائل فلسفی تبعیت می کند. - افلاطون - جمهوری
- (۴) عقیده اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصبات بنا نمی کند. - ارسطو - جمهوری

۹۶- «همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد»، این گزاره اندیشه کدام فیلسوف است؟

- (۱) تالس (۲) پارمنیدس (۳) هراکلیتوس (۴) فیثاغورس

۹۷- سقراط در کدام دسته از دانایان قرار می‌گیرد؟

- (۱) انسانی که واقعاً هیچ چیز نمی‌داند و نسبت به نادانی خویش آگاه است.
- (۲) انسانی که امور ناچیزی را می‌داند و خود را در دسته دانایان قرار می‌دهد.
- (۳) انسانی که اموری را نمی‌داند ولی می‌پندارد که آگاهی دارد درحالی که نادان است.
- (۴) انسانی که امور فراوانی را می‌داند اما به جهت تواضع در برابر عظمت جهان، خود را در دسته دانایان قرار نمی‌دهد.

۹۸- جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های... بود و آن‌ها به چه چیزی معتقد بودند؟

- (۱) سوفسطائیان - جهان را می‌توان شناخت و علم و دانش ساخته و پرداخته عقل ما است.
- (۲) فیلسوفان - جهان را نمی‌توان شناخت و علم و دانش ساخته و پرداخته ذهن ما است.
- (۳) سوفسطائیان - جهان را نمی‌توان شناخت و علم و دانش ساخته و پرداخته ذهن ما است.
- (۴) فیلسوفان - جهان را می‌توان شناخت و علم و دانش ساخته و پرداخته عقل ما است.

۹۹- مفهوم کدام گزینه در رابطه با شناخت نادرست است؟

- (۱) از آنجا که انسان درباره موضوعات مختلف می‌اندیشد، پس منطقی است که درباره ابزار این کار تفکر کند.
- (۲) ظهور دیدگاه‌ها و پرسش‌های جدی و جدید درباره شناخت، یکی از عوامل استقلال شاخه معرفت‌شناسی است.
- (۳) معرفت‌شناسی در گذشته جزئی از فلسفه بود، اما اکنون از فلسفه جدا شده است.
- (۴) در گذشته بعضی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی مطرح می‌شد.

۱۰۰- مفهوم کدام عبارت در رابطه با امکان معرفت، نادرست است؟

- (۱) شک در اعتبار برخی منابع شناخت با شک در امکان شناخت، متفاوت است.
- (۲) مجهول بودن برخی حقایق برای انسان، موجب شک در امکان معرفت نیست.
- (۳) شکاک مطلق با قبول این حقیقت که نمی‌توان به شناخت رسید، حرف خودش را نقض می‌کند.
- (۴) ناتوانی در شناخت برخی امور، می‌تواند به معنای انکار شناخت و معرفت باشد.

یک روز، یک درس: روزهای شنبه در سایت www.kanoon.ir به درس فلسفه اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه درس‌ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس فلسفه را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود.
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفتربه سؤال (؟)

عمومی یازدهم انسانی

۷ فروردین ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۲)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۱۵
دین و زندگی (۲)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۳۵

طراحان

فارسی (۲)	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، فاطمه جمالی آرائی، امیرمحمد حسن زاده، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، رامیلا عسگری، الهام محمدی، مرتضی منشاری
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، یاسین ساعدی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، سپهر برومندپور، مجتبی درخشان گرمی، میلاد رحیمی دهگلان.

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	علی وفايي خسروشاهی	مرتضی منشاری	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	محمدصدرا پنجهپور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	سعید آچهلو، فاطمه نقدی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۵ دقیقه

فارسی (۲)

مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا ۹

صفحه ۱۰ تا ۸۴

۱۰۱- معنی واژه‌های «حمیت- جیب- خیرخیر- وجد» در کدام گزینه تماماً صحیح است؟

- (۱) جوان‌مرد- یقه- سریع- شادمانی
(۲) غیرت- گریبان- آسان- شادمانی
(۳) جوان‌مرد- گریبان- بیهوده- سرور
(۴) غیرت- یقه- بیهوده- سرور

۱۰۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) لاف الوهیت- چهره مشعشع- اعزاز و بزرگداشت
(۲) رأفت و مهربانی- متألئ و درخشان- مذلت و خواری
(۳) طوع و رقت- اکراه و اجبار- صنم گریزیا
(۴) ابلیس پرتلیس- لاغراندام و نحیف- صراحت و سادگی

۱۰۳- در کدام بیت «متناقض‌نما» نمی‌یابید؟

- (۱) از ننگ چه گویی که مرا نام ز ننگ است
(۲) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست
(۳) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟
(۴) با که این نکته توان گفت که آن سنگین‌دل

۱۰۴- «شب» در کدام گزینه نقش «نهادی» دارد؟

- (۱) نهان می‌گشت روی روشن روز
(۲) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان
(۳) شبی آمد که می‌باید فدا کرد
(۴) خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود

۱۰۵- در کدام گزینه جمله مجهول دیده نمی‌شود؟

- (۱) نه جنگی بود مرگش را بهانه
(۲) خرامان بشد سوی آب روان
(۳) چو می‌خورده شد نامور پور سام
(۴) به فرمان یزدان چو این گفته شد

۱۰۶- در همه گزینه‌ها بیشتر از یک شاخص وجود دارد؛ به‌جز گزینه ...

- (۱) مردی فیلسوف و فقیه که در حوزه درس مرحوم حاجی ملّاهادی اسرار، مقامی بلند و شخصیتی نمایان داشت.
(۲) در سفر، شاهزاده را فرزانه مردی همراهی می‌کرد. او کسی جز میرزا عیسی قائم مقام نبود.
(۳) می‌گوید: حاج احمد آقا! پسر گل گلاب! دشمن عن‌قریب است که توی این دشت وسیع عملیات کند.
(۴) اشاره به آقا احمد رضا می‌کنم و می‌گویم: به نظر من این لگد آخری که احمد رضا خان به الاغ زد، اضافی بود.

۱۰۷- با توجه به بیت «یقین، مرد را دیده بیننده کرد/ شد و تکیه بر آفریننده کرد» کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) فعل «شد»، غیر اسنادی است.
(۲) «یقین» نقش نهادی دارد.
(۳) نقش تبعی در بیت وجود ندارد.
(۴) «را» نشانه مفعول است.

۱۰۸- مفهوم کدام بیت با بقیه ابیات متفاوت است؟

- (۱) عیبم مکن به رندی و بدنامی ای حکیم
- (۲) گناه اگرچه نبود اختیار ما حافظ
- (۳) به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم
- (۴) بر آن سرم که نوشم می و گنه نکنم

۱۰۹- کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی و معنایی دارد؟

- تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین
- (۱) ظاهر و باطن تویی و طالب و مطلوب تو
- (۲) گر نمی‌پویم ره دیدار عذرم ظاهر است
- (۳) مگر در من نشان مرگ ظاهر شد که می‌بینم
- (۴) تو ظاهر بین کف از بحر و صدف می‌بینی از گوهر

۱۱۰- مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) سراچه ذهنم آماس می‌کرد: درک و دریافتم بیشتر می‌شد.
- (۲) در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم: در این مسیر ناشناخته، به صورت کاملاً ناآگاهانه حرکت کردم.
- (۳) از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر آغوز بود: مطالعه آثار سعدی، پایه ادبیات مرا مستحکم کرد.
- (۴) ذوق ادبی من از همان آغاز آشنایی با این آثار خود را بر سکوی بلندی قرار داد: آشنایی با آثار سعدی، زمینه پیشرفت مرا فراهم کرد.

تبدیل به تست نمونه سؤال‌های امتحانی

۱۱۱- معنی تمام واژه‌های «افکار- اقبال- باره- مسرور» در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- (۱) مجروح- خوشبخت- اسب- شادمانی
- (۲) خسته- سعادت- شتر- شادمانی
- (۳) خسته- سعادت- شتر- خشنودی
- (۴) مجروح- خوشبختی- اسب- شادمان

۱۱۲- چند گروه از لغات زیر نادرست است؟

«شهر هلب/ خوناب شفق/ آفت و خیزها/ هراس از بی‌رحمی‌ها/ خوش‌تراش و رعنا/ قرص خورشید/ خرگه خوارزمشاهی/ قاضی بُست»

- (۱) سه
- (۲) دو
- (۳) یک
- (۴) چهار

۱۱۳- در کدام بیت هر دو آرایه تشبیه و کنایه یافت نمی‌شود؟

- (۱) از جای چو مار حلقه برجست
- (۲) اگر بنده‌ای دست حاجت برآر
- (۳) چون رایست عشق آن جهانگیر
- (۴) مکن بد که بد بینی از یار نیک

۱۱۴- همه آرایه‌های مقابل همه ابیات به‌جز گزینه ... صحیح است.

- (۱) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند
  - (۲) آمد سوی کعبه سینه پرجوش
  - (۳) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست
  - (۴) تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین
- یک قطره فروچکید و نامش دل شد (تشبیه- استعاره)
  - چون کعبه نهاد حلقه در گوش (کنایه- مجاز)
  - آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست (تضمین- تکرار)
  - دیو آدم را نبیند غیر طمین (تلمیح- تناسب)

۱۱۵- آرایه‌های «جناس همسان، تشبیه، تناقض، استعاره» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- الف) ای حقیقی‌ترین مجاز، ای عشق!
 ب) در چنگ توام بتا در آن چنگ خوشم
 ج) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی
 د) حاصل ما نیست غیر از خارخار جست‌وجو
- ۱) ج، الف، د، ب   ۲) ج، د، الف، ب
 ۳) ب، الف، ج، د   ۴) ب، د، ج، الف

۱۱۶- در کدام گزینه، جمله مجهول مشهود نیست؟

- ۱) ما را ز درد عشق تو با کس حدیث نیست
 ۲) چون اختر جمله دیده آمد
 ۳) تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز
 ۴) صد هزار انگشت‌ها اندر اشارت دیده شد
- هم پیش یار گفته شود ماجرای یار
 از نرگس بی‌بصر چه خیازد
 وگر نه عاشق و معشوق رازدارانند
 سوی او از نور جان‌ها کای فلان این است او

۱۱۷- با توجه به عبارت زیر، کدام‌یک از گزاره‌های زیر، نادرست است؟

«صداها و نعره‌های درهم شترهای حامل زنبورک یا همان توپ جنگی، قاطرهای بارکش و اسب‌ها، با آهنگ شیپورها و طبل‌های جنگی درمی‌آمیخت. ملت‌ها و قبایل مختلف که بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود، با تیر و کمان و شمشیر نتوانستند از عهده‌مقابله با لشکر مجهز به توپ و تفنگ آن‌ها برآیند.»

- ۱) در این عبارت، علاوه بر رابطه معنایی مترادف، رابطه تناسب هم دیده می‌شود.
 ۲) هر دو نوع پیوند ربط و عطف در عبارت مشهود است.
 ۳) نقش دستوری واژه مشخص شده «نهاد» است.
 ۴) عبارت فاقد نقش تبعی می‌باشد.

۱۱۸- در گروه واژگان زیر، چند «تضمن» وجود دارد؟

«ستاره و ماه، فرشته و جبرئیل، شیخ و شاب، ریاضی و جدول ضرب، قراضه و زر پاره، غرامت و تاوان، طریقت و شریعت، گیاه و سیر، مرید و مراد، ادبار و اقبال، علت و سرسام، خرگه و خیمه کوچک»

- ۱) پنج   ۲) شش   ۳) چهار   ۴) هفت

۱۱۹- معنای فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) مرغ روحش کاو همای آشیان قدس بود
 ۲) بشد که یاد خوشش باد روزگار وصال
 ۳) چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم
 ۴) افسوس که شد دلبر و در دیده گریان
- شد سوی باغ بهشت از دام این دار محن
 خود آن کرشمه کجا رفت و آن عتاب کجا
 گرم به باد بشوید حق به دست شماست
 تحریر خیال خط او نقش بر آب است

۱۲۰- مفهوم بیت «خودحساب از پرسش روز حساب آسوده است/ نیست پروایی ز میزان مردم سنجیده را» از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

- ۱) حساب خود اینجا کن، آسوده‌دل شو
 ۲) خودحسابان از کتاب و از حساب آسوده‌اند
 ۳) زان پیشتر که حشر به دیوان کشد تو را
 ۴) تا درین وحدت‌سرا خود را جدا دانی ز خلق
- میفکن به روز جزا کار خود را
 ساده‌لوحان انتظار صبح محشر می‌کشند
 کنجی نشین و از نفس خود حساب گیر
 در حساب دفتر ایجاد فرد باطالی

دین و زندگی (۲)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۲)

مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا ۹

صفحه ۱ تا ۱۱۸

۱۲۱- شخصیت والا و بی‌مانند حضرت علی (ع) نتیجه چه بود و «شیعه» به چه مسلمانی گفته می‌شود؟

(۱) جهاد در راه خدا و بندگی او - شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین (ع) را جانشین پیامبر (ص) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

(۲) تربیت مستقیم پیامبر اکرم (ص) - شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین (ع) را جانشین پیامبر (ص) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

(۳) جهاد در راه خدا و بندگی او - شیعه، مسلمانی است که با انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر، راه رسیدن به کمال را طی می‌کند.

(۴) تربیت مستقیم پیامبر اکرم (ص) - شیعه، مسلمانی است که با انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر، راه رسیدن به کمال را طی می‌کند.

۱۲۲- نفوذ خارق‌العاده قرآن در افکار و قلوب در طول تاریخ، مؤید کدام جنبه از اعجاز قرآن است و عدم تعارض و ناسازگاری در بین آیات

قرآن، مرتبط با کدام امر است؟

(۱) لفظی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۲) محتوایی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۳) لفظی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۴) محتوایی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۱۲۳- در فرهنگ و معارف اسلامی، فرمان‌دهندگان به مردم و قانون‌گذارانی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، چه نامیده شده‌اند

و کدام عبارت قرآنی در برگیرنده عاقبت کسانی است که به آنان مراجعه می‌کنند و حکم انجام دستورات آنان بر مسلمانان چیست؟

(۱) «الظالمین» - «الخرسان المبین» - حرام است.

(۲) «الطّاغوت» - «الخرسان المبین» - مکروه است.

(۳) «الطّاغوت» - «ضاللاً بعیداً» - حرام است.

(۴) «الظالمین» - «ضاللاً بعیداً» - مکروه است.

۱۲۴- هر یک از موارد زیر با کدام‌یک از چالش‌های عصر ائمه (ع) مرتبط است؟

- در انزوا قرار دادن شخصیت‌های اصیل اسلامی به ویژه اهل بیت پیامبر (ص)

- منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص)

(۱) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - ارائه الگوهای نامناسب

(۲) تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

(۳) ارائه الگوهای نامناسب - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

(۴) ارائه الگوهای نامناسب - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

۱۲۵- چه مواردی از مفهوم آیه شریفه: «يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ...» به دست می‌آید؟

(الف) علم و عصمت امیرالمؤمنین علی (ع) زمینه‌ساز دستور خداوند مبنی بر رساندن پیام اطاعت بی‌قید و شرط اوست.

(ب) مأموریت ابلاغ ولایت، هم‌تراز اتمام رسالت بیست و سه ساله پیامبر (ص) اهمیت دارد.

(ج) این آیه، زمینه‌ساز بیان حدیث غدیر بوده و در سال دهم هجری در آخرین حج پیامبر (ص) یعنی حجة الوداع قبل از ظهر نازل شده است.

(د) عصمت امیرالمؤمنین (ع) و معرفی آن حضرت به عنوان الگو و سرمشق مؤمنان، خاستگاه نزول این آیه است.

(۴) ج- د

(۳) ب- ج

(۲) الف- ب

(۱) الف- د

۱۲۶- ضرورت درک «نحوه زندگی انسان پس از مرگ» لزوم توجه به کدام یک از نیازهای برتر را ایجاب می‌کند و کدام بیت شعر، مؤید آن است؟

- ۱) شناخت هدف زندگی - تا به یکی تجربه آموختن / با دگری تجربه بردن به کار
- ۲) درک آینده خویش - از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود؟/ به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم
- ۳) شناخت هدف زندگی - از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود؟/ به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم
- ۴) درک آینده خویش - تا به یکی تجربه آموختن/ با دگری تجربه بردن به کار

۱۲۷- کدام گزینه نادرست است؟

۱) امروزه به‌جز قرآن کریم، هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به‌طور کامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را کم و زیاد نکرده‌اند.

۲) اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.

۳) آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید، نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

۴) وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر کنونی به پیامبران قبل از خود ایمان ندارند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

۱۲۸- هر یک از عبارتهای قرآنی زیر، با کدام موضوع یا مفهوم در ارتباط است؟

- «اولئك هم خير البریه»

- «لمن كان يرجوا الله»

- «ألا يکونوا مؤمنین»

۱) امام علی (ع) و شیعیان و پیروان آن حضرت - اسوه بودن پیامبران برای همه انسان‌ها - مبارزه پیامبر اسلام با فقر و محرومیت

۲) عصمت ائمه معصومین (ع) - اسوه بودن پیامبران برای همه انسان‌ها - دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم

۳) امام علی (ع) و شیعیان و پیروان آن حضرت - مقام الگویی پیامبر (ص) برای کسانی که به خدا امید دارند. - دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم

۴) عصمت ائمه معصومین (ع) - مقام الگویی پیامبر (ص) برای کسانی که به خدا امید دارند. - مبارزه پیامبر اسلام با فقر و محرومیت

۱۲۹- حدیث «أنا معاشر الأئمة أمرنا أن نكلم الناس على قدر عقولهم» از پیامبر اکرم (ص) مربوط به کدام یک از علل فرستادن پیامبران

متعدد است و «سخن گفتن از امور مادی و معنوی انسان و نیازهایش» با کدام مورد از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن تناسب دارد؟

۱) رشد تدریجی سطح فکر مردم - جامعیت و همه جانبه بودن

۲) استمرار و پیوستگی در دعوت - جامعیت و همه جانبه بودن

۳) رشد تدریجی سطح فکر مردم - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۴) استمرار و پیوستگی در دعوت - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۱۳۰- آیه شریفه «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنكُمْ ...» با کدام مورد در ارتباط است و اولین و معتبرترین

مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی چیست؟

۱) حدیث جابر - گفتار و رفتار پیامبر اکرم (ص)

۲) آیه ولایت - گفتار و رفتار پیامبر اکرم (ص)

۳) آیه ولایت - توجه به سخن خود خداوند

۴) حدیث جابر - توجه به سخن خود خداوند

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقه

زبان انگلیسی (۲)

مباحث نیمسال اول

درس ۱ و ۲

صفحة ۱۵ تا ۶۰

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- I don't think Ali would make a good teacher. He has very ... patience with students.

1) a lot of	2) much
3) little	4) few

132- Last month, ... his classmates asked him to help them to do a project, but he had ... to spend on it.

- 1) some - no times
- 2) a few of - any time
- 3) some of - no time
- 4) a few - any times

133- Would you ... about the new project which is going to start next month?

- 1) kindly give me some information
- 2) give to me kindly some information
- 3) give me a few information kindly
- 4) kindly give to me a little information

134- To keep the doctor away, we should not only think of ... but also exercise every day.

1) region	2) diet
3) century	4) addiction

135- He went to Kurdistan ... the fact that his doctor had told him to stay home to get better.

1) by means of	2) despite
3) beside	4) also

136- Scientists are working to ... the weather more accurately to help people prepare and stay safe during extreme weather events.

1) predict	2) experience
3) pressure	4) calm

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

For thousands of years, humans have explored the Earth. Nowadays, we are exploring space. Astronomers are the modern-day explorers who study the stars and planets. Currently, many astronomers are looking for new planets and new places for humans to live in the future. But where do astronomers start looking?

First of all, astronomers look for a star. That's because our own Earth orbits a star (the Sun). More importantly, it is in the correct distance from the Sun for heat and light. So when astronomers have found the star, they look at the planets around it. In recent years, astronomers have found nearly 400 new planets with stars. Unfortunately, many of these planets are either too near to the star or too far away.

However, if the planet is in a good position, astronomers look for three key things: water, air, and rock. Water is important because life needs water. Humans can drink it and they can also grow plants with water. And plants produce air to breathe and food to eat. So all life on other planets will need water and air. Rock on a planet is also important. That's because there is often water under the rocks.

After many years of searching, astronomers have found a planet that is similar to Earth. It's Gliese 581g and it's near a star. The astronomers think it has water and rock and its average temperature is between -31°C and -12°C . That's cold, but not colder than Antarctica or the Arctic Circle, for example. Gliese 581g is bigger than the Earth and a year on it is only 37 Earth days instead of 365. But astronomers do not think these are big differences and some of them think Gliese 581g will be a new Earth. However, Gliese 581g is twenty light-years from Earth – a distance of 18 trillion km.

137- What is the main idea of the passage?

- 1) How astronauts travel to space
- 2) The search for a new star
- 3) Why governments explore space
- 4) Looking for new places to live

138- According to the passage, the first thing to look for in a new planet is ... .

- 1) the distance between the planet and the nearest star
- 2) checking if it contains water and rock
- 3) to see if there are any plants or not
- 4) comparing its size to our own planet

139- Which of the following CANNOT be inferred from the passage?

- 1) The Earth has not been explored as much as space.
- 2) Gliese's average temperature is not lower than the coldest areas on Earth.
- 3) A year on Gliese is shorter than a year on Earth.
- 4) Many of the planets found by astronomers do not have a suitable distance from their stars.

140- What does the underlined pronoun "it" in paragraph 4 refer to?

- 1) a star
- 2) Earth
- 3) Gliese
- 4) Antarctica

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی (دهم: اختیاری)

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۵
۳	عربی زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۵
۴	منطق	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۵

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
فاطمه ایلخانی، مهدی تک، مهدیس حمزه‌ای، سهیل حسن‌خان‌پور، شقایق راهبریان، هاشم زمانیان، امیر زراندوز، امیر محمودیان	ریاضی و آمار (۱)
ابراهیم رضایی‌مقدم، سعید جعفری، افشین کیانی، محمد نورانی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی (۱)
مهدی اسماعیلی، محمود عاشوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، مدیا ویس‌بیگی، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۱)
بهروز پورشفیعی‌کندی، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، مهسا عفتی، احمد منصور، فیروز نژادنجف، محمدعرفان هوشیاری	منطق
علیرضا رضایی، نسرن جعفری، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهسا عفتی، سیدمحمد مدنی‌دینانی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	محمدرضا راسخ	محمدرضا راسخ	—	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقاییاری	مریم آقاییاری	—	لیلا ایزدی
منطق	محمد قاسمی	محمد قاسمی	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مدیر مستندسازی	محیا اصغری
گروه مستندسازی	سوگند بیگلری
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

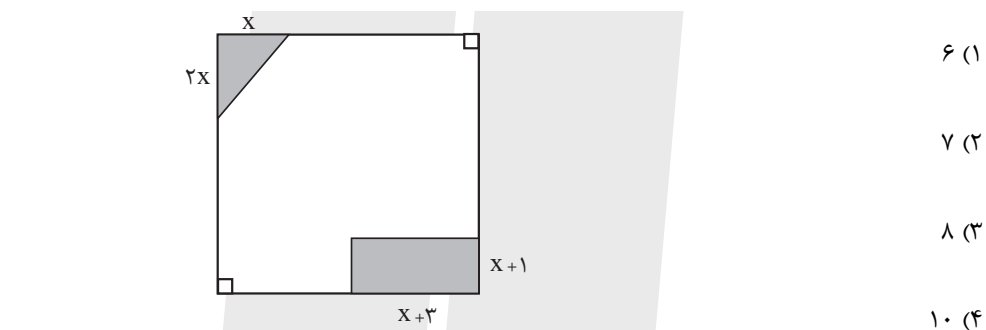

ریاضی و آمار (۱) **مباحث کل کتاب** **وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه**

۱۴۱- دو چاپگر A و B برای چاپ فیش‌های حقوقی یک شرکت کار می‌کنند. اگر چاپگر A به تنهایی کار کند، مدت زمانی که طول می‌کشد تا فیش‌ها را چاپ کند ۳ برابر مدت زمانی است که چاپگر B به تنهایی کار می‌کند. اگر هر دو با هم کار کنند، فیش‌ها را در مدت زمان ۳ ساعت چاپ می‌کنند. چاپگر A در چند ساعت به تنهایی فیش‌ها را چاپ می‌کند؟

- ۶ (۱)   ۹ (۲)   ۱۲ (۳)   ۱۵ (۴)

۱۴۲- در شکل زیر، طول ضلع مربع بزرگ ۶ واحد و مساحت قسمت سفید ۲۷ واحد مربع است. مساحت مستطیل تیره کدام است؟

- ۶ (۱)
۷ (۲)
۸ (۳)
۱۰ (۴)

۱۴۳- اگر معادله $x^2 + (a+1)x + 1 = 0$ دارای ریشه مضاعف باشد، این ریشه‌های مضاعف کدام می‌توانند باشند؟

- ۱ و -۳ (۱)   -۱ و ۱ (۲)   ۱ و ۳ (۳)   ۱ و ۳ (۴)

۱۴۴- چه تعداد از رابطه‌های زیر تابع است؟

(الف) رابطه‌ای که به هر دایره، مجموع اندازه محیط و اندازه مساحت آن را نسبت می‌دهد.

(ب) رابطه‌ای که به هر عدد طبیعی زوج، جذر آن را نسبت می‌دهد.

(ج) رابطه‌ای که به هر عدد طبیعی، مجموع شماره‌های طبیعی آن را نسبت می‌دهد.

- ۱ (۱) صفر   ۱ (۲)   ۲ (۳)   ۳ (۴)

محل انجام محاسبات

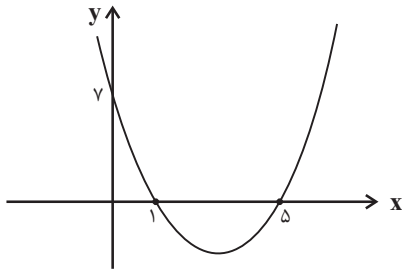
۱۴۵- اگر برد تابع $f(x) = \frac{2x}{x-1}$ برابر مجموعه $\{3, -2, 1, 0\}$ باشد، مجموع اعضای دامنه کدام است؟

$\frac{5}{2}$ (۴)

$\frac{13}{3}$ (۳)

$\frac{11}{2}$ (۲)

$\frac{8}{3}$ (۱)

۱۴۶- کمترین مقدار تابع درجه دوم زیر کدام است؟

$-\frac{28}{5}$ (۲)

$-\frac{24}{5}$ (۱)

$-\frac{23}{5}$ (۴)

$-\frac{26}{5}$ (۳)

۱۴۷- در ۱۸ داده آماری متمایز که میانگین آنها $\bar{x}$ است، اگر داده‌های بزرگتر از چارک سوم را حذف کنیم، میانگین داده‌های

باقیمانده $\bar{x} - 2$ خواهد شد. میانگین داده‌های بزرگتر از چارک سوم همواره کدام است؟

$\bar{x} + 16$ (۴)

$\bar{x} + 12$ (۳)

$\bar{x} + 7$ (۲)

$\bar{x} + 4$ (۱)

۱۴۸- در داده‌های زیر، واریانس داده‌های کوچکتر یا مساوی با میانه و بزرگتر از چارک اول کدام است؟

۴, ۵, ۶, ۲, ۳, ۸, ۱۰, ۱۲, ۱۸, ۱, ۲

$\frac{2}{5}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{5}{3}$ (۲)

$\frac{7}{3}$ (۱)

۱۴۹- در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۳, ۶, ۹, ..., ۳۹ دامنه تغییرات و دامنه میان چارکی به ترتیب از راست به چپ چه مقادیری

هستند؟ (فاصله هر دو داده متوالی برابر با ۳ واحد است.)

۲۰, ۳۶ (۴)

۲۱, ۳۶ (۳)

۲۰, ۳۹ (۲)

۲۱, ۳۹ (۱)

۱۵۰- اگر نمودار حسابی با سه متغیر را به نمودار راداری تبدیل کنیم، زاویه بین هر دو شعاع متوالی در نمودار راداری چند درجه

خواهد بود؟

۱۸۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۱۲۰ (۲)

۹۰ (۱)

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۵۱- با توجه به مبانی تحلیل متن، کدام گزینه در مورد شعر زیر، درست نیست؟

«به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست / که مونس دم صبحم دعای دولت توست

سرشک من که ز طوفان نوح دست برد / ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست

بکن معامله‌ای وین دل شکسته بخر / که با شکستگی ارزد به صدهزار درست

زبان مور به آصف دراز گشت و رواست / که خواجه، خاتم جم یاهو کرد و باز نجست»

(۱) در بیت دوم شعر، از آرایه‌های «تشبیه و کنایه» استفاده شده است.

(۲) استفاده از ترکیب‌سازی‌های بدیع در شعر مانند «یاهو کردن» و «دست بردن»

(۳) در شعر، بیشتر از واژگان فارسی و همه‌فهم استفاده شده است.

(۴) قالب شعر با توجه به قرار گرفتن قافیه‌ها در شعر و محتوای آن، «غزل» است.

۱۵۲- کدام گزینه درباره «زبان‌های ایرانی» درست است؟

(۱) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار برجای مانده این زبان مجموعه اشعاری است که به خط میخی نوشته شده است.

(۲) زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اواخر دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

(۳) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر غیر دینی است.

(۴) زبان فارسی، پس از ورود اسلام به ایران تحول تازه‌ای را پشت سر گذاشت و با بهره‌گیری از الفبای خط عربی به مرحله جدیدی گام نهاد.

۱۵۳- در کدام گزینه به ترتیب ویژگی‌های «فکری - ادبی - زبانی» شعر سده‌های پنجم و ششم آمده است؟

(۱) فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی - رواج هجو در شعر - فراوانی ترکیبات نو

(۲) رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی - فراوانی وعظ و اندرز در شعر - فراوانی ترکیبات نو

(۳) رواج و اوج‌گیری بیشتر قالب‌های شعری - توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی - از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی

(۴) رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی - رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی

دشواری متون

۱۵۴- در هر دو مورد کدام گزینه به ویژگی‌های «نثر سامانی» اشاره شده است؟

(الف) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی - تکرار اسم یا فعل به حکم ضرورت معنی

(ب) افزایش کاربرد لغات عربی - حذف افعال به قرینه

(ج) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی - تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

(د) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا - افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

(۱) الف - ج   (۲) الف - د   (۳) ب - د   (۴) ج - ب

۱۵۵- آرایه‌های مقابل کدام بیت‌ها به تمامی درست است؟

(الف) گفت: به خاک درم چون گذری سر بنه / من نتوانم نهاد سر، مگر آنجا که پاست (جناس / کنایه)

(ب) چهره‌ نوخط ما روی مه کنعانی است / که کبود از اثر سیلی اخوان گشته است (تشبیه / تشخیص)

(پ) چند گویی مست گشتم می بنه / وقت مستی نیست مستیز ای غلام (واژه‌آرایی / استعاره)

(ت) دیوانگان جسته بین از بند هستی رسته بین / در بیدلی دل بسته بین کین دل بود دام بلا (سجع / تشبیه)

(۱) الف - پ   (۲) ب - پ   (۳) ب - ت   (۴) الف - ت

۱۵۶- آرایه‌های «کنایه - استعاره - تشبیه - تضاد - جناس» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) عشق در کوی تو افکنده به چاهم ای ماه / بو که از زلف توام دست رسد در رَسَنی (رَسَن: طناب)

(ب) نوشدارویی و بعد از مرگ سهراب آمدی / سنگدل این زودتر می‌خواستی حالا چرا

(ج) ای رنج ناکشیده که میراث می‌خوری / بنگر که کیستی تو و مال که می‌بری؟

(د) تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که زد / این قدر دانم که از شعر ترش خون می‌چکد

(ه) گر از کمان ابرو بادام نرگسینش / یک تیر برگشاید صیدی هزار گیرد

(۱) ب - الف - ه - د - ج   (۲) د - ب - الف - ج - ه   (۳) ب - ه - ج - د - الف   (۴) د - ب - ه - الف - ج

۱۵۷- نوع سجع عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) پدر را درد بر درد بیفزود اما یوسف به دیدار وی بیاسود.

(ب) سبب ندیدن جهل است اما با سبب بماندن شرک است.

(ج) در مشاهده جمال یوسف اکنون که به قرب یوسف روح خود یافتم آن شربت زهر آلوده نوشاگین انگاشتم.

(د) باران فردانیت بر گرد بشریت ریختی، به آتش دوستی آب و گل بسوختی.

(۱) مطرف، متوازی، متوازن، مطرف   (۲) مطرف، متوازن، متوازی، متوازی

(۳) متوازی، متوازن، مطرف، مطرف   (۴) متوازی، متوازی، مطرف، متوازن

۱۵۸- نشانه‌های هجایی هر دو مصراع کدام گزینه نادریست است؟

الف) پروانه ز عشق بر خطر بود: -- U - U - UU --

ب) رخ از ما تا به کی پنهان کند عید: -- U --- U --- U --

ج) طرفه مدار اگر ز دل نعره بیخودی زنم: -UU --UU --UU --UU -

د) یک امروز است ما را نقد ایام: -U --U --U --U -

۴) ب، د

۳) الف، ج

۲) ج، د

۱) الف، د

۱۵۹- کدام گزینه با عبارت داخل پرانتز هماهنگ نیست؟

۱) تا کجا می‌آزمایی ای خدا این سرزمین را / کودکان از خواب این افسانه بیداری ندارند (در مصراع اول این بیت، یک هجای کشیده وجود دارد.)

۲) تمتع به هر گوشه‌ای یافتم / ز هر خرمنی، خوشه‌ای یافتم (در مصراع دوم این بیت، یک هجای کشیده وجود دارد.)

۳) گرم روی با پشت گردد از آن به / که رویی ببینم که پشتم بلرزد (در مصراع دوم این بیت، چهار هجای کوتاه وجود دارد.)

۴) مرا آن گوشه چشم دلاویز / به کشتن می‌کند گویی اشارت (در مصراع دوم این بیت، هفت هجای بلند وجود دارد.)

۱۶۰- مفهوم کدام دو بیت مشترک است؟

الف) عمری است که چون خاک جگر تشنه عشقم / و ایام به من جرعه جامت نرسانید

ب) خدمت من طاعت و حمد خداست / تا نینداری که حق از من جداست

پ) از دم سرد فراق برگ حیاتم نماند / آفت این برگریز باد خزان من است

ت) وه که جدا نمی‌شود نقش تو از خیال من / تا چه شود به عاقبت در طلب تو حال من

۴) الف - ت

۳) ت - ب

۲) ت - پ

۱) الف - پ

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مباحث کل کتاب

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (١٦١ - ١٦٥)

١٦١- «عَلَى كُلِّ قَائِدٍ أَنْ يَأْمُرَ مَسْئُولِي الْبِلَادِ وَيَنْصَحَهُمْ لِأَدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ!»:

- ١) هر رهبری باید به مسئولان کشور دستور دهد و آنها را برای انجام تکالیفشان نصیحت کند!
- ٢) بر همه رهبرهاست که مسئولان کشور را امر کنند و برای انجام وظایفشان آنها را اندرز دهند!
- ٣) بر هر رهبر است که دستور مسئولین کشور را انجام دهد و آنها را برای ادای تکالیفشان نصیحت نماید!
- ٤) بر هر رهبری واجب است که مسئول کشور را دستور دهد و برای انجام تکالیف آنها را نصیحت کند!

١٦٢- «فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ يَسْتَعْرِقُ اسْتِخْرَاجِ النَّفْطِ فِي طَبَقَاتِ الصَّخُورِ مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ وَقَتًا طَوِيلًا!»:

- ١) در برخی اوقات استخراج نفت در لایه‌های صخره‌ها از دل زمین وقت زیادی می‌گیرد!
- ٢) گاهی اوقات خارج ساختن نفت از درون صخره در دل زمین وقت‌گیر و طولانی می‌باشد!
- ٣) در برخی از اوقات استخراج کردن نفت در بین صخره‌ها از دل زمین به شدت زمانبر است!
- ٤) برخی وقت‌ها زمان طولانی می‌برد تا نفت را از لایه‌های صخره‌ها در درون زمین خارج سازند!

١٦٣- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) اسْتَرْجَعَ الطَّالِبُ مِنْ صَدِيقِهِ الْحَاسِبِ: دَانِشْ آمُوزِ از دُوسْتِش مَاشِینِ حَسَابِ را پَسِ می‌گیرد!
- ٢) تَخَرَّجْنَا مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ ثَلَاثِ سِنَوَاتٍ: بَعْدَ از سِه سالِ دَانِشْ آمُوخْتِه می‌شویم!
- ٣) هَلْ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ بِطَاقَةٌ بَيِدَةٌ؟: آيَا هَرِیکِ از شِمَا بَلِیْطِشِ در دَسْتِ اُوسْتِ؟!
- ٤) تَعَجَّبَ النَّاسُ مِنَ الْإِعْصَارِ الشَّدِيدِ: مَرْدَمِ از گَرْدَبَادِ شَدِيدِ شِگَفْتِ زَدِه شدند!

١٦٤- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى غَيْرِهِ كَفَضْلِ النَّبِيِّ عَلَى أُمَّتِهِ! : بَرْتَرِي دَانِشْمَنْدِ بَرِ غَیْرِ مَانْدِ بَرْتَرِي پِیَامْبِرِ بَرِ اُمَّتِ اسْتِ.
- ٢) عَلَيْكَ أَنْ تَحَاوَلَ أَنْ يَبْقَى لَكَ لِسَانُ صَدَقٍ بَيْنَ النَّاسِ! : تُو بَايْدِ تَلَاشِ كُنِي كِه بَرَايْتِ بَيْنِ مَرْدَمِ رَاسْتِگُويِي بَاقِي بَمَانْدِ.
- ٣) ﴿مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾! : آن چِه از كَارِ نِيكِ اَنْجَامِ می‌دهيد خدَاوندِ می‌داند.
- ٤) بَعْضُ النَّاسِ يُحِبُّونَ أَنْ يَرْحَمُوا الْآخِرِينَ حَتَّى يَرْحَمَهُمُ اللَّهُ! : بَرِخِي از مَرْدَمِ دُوسْتِ دَارَنْدِ بِه دِیْگَرَانِ رَحْمِ كَنْدِ تَا خدَاوندِ بِه آن‌ها رَحْمِ بَكَنْدِ.

١٦٥- «روز یکشنبه دو بار با سه همکار در کتابخانه شهر رو به رو شدم!»:

- (١) واجهتُ ثلاثة زملاء في مكتبة المدينة مرتين يوم الأحد!
(٢) إلتقيتُ مرتين بثلاثة من زملائي في مكتبة المدينة يوم الأحد!
(٣) إلتقيتُ في مكتبة المدينة بالزملاء الثلاثة للمرة الثانية يوم الأحد!
(٤) اليوم الواحد واجهتُ ثلاثة زملاء في مكتبة المدينة في المرة الثانية!

١٦٦- عيّن الصّحيح في بناء المبنىّ للمعلوم للعبارة التالية: «تصنّع حلوياتٌ لذيذةٌ في مدينة يزد.»

- (١) صنّع العمال حلوياتٌ لذيذةٌ ...
(٢) تصنّع العاملات حلوياتٌ لذيذةٌ ...
(٣) أصنّع حلوياتٌ لذيذةٌ ...
(٤) يصنّع العامل حلوياتٌ لذيذةٌ ...

١٦٧- عيّن الصّحيح في استخدام الفعل:

- (١) يحْتَفِلونَ النَّاسُ في الّهْندوراس بهذا اليوم سنويّاً!
(٢) يا صديقي؛ لا تكتُبي شيئاً على جدار الصّف!
(٣) لا تجتمعُ خصلتان في مؤمن: البُخلُ والكذبُ!
(٤) ترجعُ الطّلابُ من السّفرة العلميّة بالحافلة!

١٦٨- عيّن ما ليس فيه نون الوقاية:

- (١) ﴿وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصّالِحِينَ﴾
(٢) أحسنني إلى المساكين دائماً يا أختي العزيزة!
(٣) ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾
(٤) قرأتُ موسوعةً تُساعدني في فهم النّصوص!

١٦٩- عيّن الخطأ في المحلّ الاعرابي للكلمات و حرّكاتها: «في رأي إيران من مناطق خلّابة تجذب السّائحين من كلّ العالم!»

- (١) إيران: مبتدا و مرفوع
(٢) السّائحين: فاعل و مرفوع
(٣) خلّابة: صفة و مجرورة
(٤) العالم: مضاف اليه و مجرور

١٧٠- عيّن عبارة ليس فيها خبر:

- (١) لسان القطّ مملوءٌ بغيره!
(٢) سيّد القوم خادمهم في السّفر!
(٣) أيّها السّائق؛ أنا في خدمتك!
(٤) في البداية تشرفنا بزيارة الإمام الثامن!

منطق

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۷۱- کدام گزینه در حوزه کاربرد منطق نمی باشد؟

(۱) جلوگیری از بروز هرگونه مغالطه (۲) فهم اندیشه‌های فلسفی

(۳) تشخیص خطاهای ذهن (۴) تصمیم‌گیری درست در امور زندگی

۱۷۲- به ترتیب، عبارت «عدد ۲ یا زوج است یا فرد» و «امروز یا دوشنبه است یا جمعه» چه نوع قضیه‌ای هستند؟

(۱) مانع‌الجمع - مانع‌الجمع (۲) منفصل حقیقی - مانع‌الجمع

(۳) مانع‌الرفع - مانع‌الرفع (۴) منفصل حقیقی - مانع‌الرفع

۱۷۳- به ترتیب هر یک از عبارات زیر چه نوع دلالتی دارند؟

(الف) کار و بارش سکه شده است.

(ب) اولین سکه توسط لیدی‌ها ساخته شد.

(ج) سکه را سوراخ کرد و برای خود گردن‌آویز ساخت.

(۱) مطابقی - تضمینی - التزامی (۲) تضمینی - مطابقی - التزامی

(۳) التزامی - مطابقی - تضمینی (۴) التزامی - تضمینی - مطابقی

۱۷۴- در کدام گزینه، به ترتیب هر سه دلالت «مطابقی، التزامی، تضمینی» برای خانه به کار رفته است؟

(۱) پدر علی بعد از رنگ کردن خانه به مادرش گفت به خانه نیاید تا این که خانه خشک شود.

(۲) سهراب هنگام ورود به خانه متوجه شد که خانه را دزد برده و پدر و مادرش با نگرانی مشغول مرتب کردن وسایل خانه‌اند.

(۳) علی به خانه زنگ زد و اجازه گرفت که عصر، خانه را برای جشن تولد تزئین کند و بعد از آن خانه را مرتب کند.

(۴) خانهٔ مریم نزدیک مغازه است، تمام خانه از مغازه خرید می‌کنند و وسایل را به راحتی به خانه می‌آورند.

۱۷۵- نسبت بین کدام یک از دو کلی زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انسان و ناطق (۲) مثلث و سه ضلعی (۳) اسب و شبیه کشنده (۴) مربع و چهارضلعی

۱۷۶- براساس شرط نخست معتبر بودن قیاس، قیاس مذکور در کدام گزینه نامعتبر است؟

- (۱) هیچ انسانی پرنده نیست. بعضی انسانها مهندس هستند. ← بعضی پرندهها مهندس نیستند.
 (۲) هر انسانی مهندس است. بعضی مهندسها پرنده هستند. ← بعضی انسانها پرنده هستند.
 (۳) هیچ انسانی پرنده نیست. هیچ پرندهای مهندس نیست. ← هیچ انسانی مهندس نیست.
 (۴) هیچ پرندهای انسان نیست. بعضی پرندهها مهندس هستند. ← بعضی انسانها مهندس نیستند.

۱۷۷- تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد کدام است؟

- (۱) دقت به جزئیات و ریزبینی (۲) جدی گرفتن فرآیند تفکر و توجه آگاهانه به آن
 (۳) تعمق در مسائل روزمره (۴) پرسیدن سؤالات متداول

۱۷۸- اشکال تعریف در کدام مورد مانند اشکال تعریف بلبل به «پرنده خوش آواز» است؟

- (۱) انار: میوه شیرین (۲) انسان: حیوان شهرنشین
 (۳) خورشید: سکه طلایی آسمان (۴) مربع: شکل چهارضلعی ۳۶۰ درجه

۱۷۹- میان تصدیق‌های زیر، کدام نسبت وجود ندارد؟

- بعضی گل‌ها خوشبو نیستند. - بعضی گل‌ها خوشبو هستند. - هر گلی خوشبو است.

- (۱) تداخل (۲) تناقض (۳) تداخل تحت تضاد (۴) تضاد

۱۸۰- کدام گزینه، دارای تمامی شرایط اعتبار قیاس است؟

- (۱) هر استدلالی فکر است؛ بعضی فکرها تعریف نیستند؛ بعضی استدلال‌ها فکر نیستند.
 (۲) بعضی کشورها دموکراسی نیستند؛ بعضی کشورها دارای قانون هستند؛ بعضی دموکراسی‌ها دارای قانون نیستند.
 (۳) هر تصویری غیرتصدیق است؛ هیچ غیرتصدیقی استدلال نیست؛ هیچ تصویری استدلال نیست.
 (۴) هیچ علف‌خواری اسب نیست؛ بعضی پستانداران علف‌خوار نیستند؛ بعضی اسب‌ها پستاندار نیستند.

اقتصاد

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۸۱- با توجه به اطلاعات زیر که از کارگاه تولیدی فرد A به دست آمده است، عملکرد سالانه این کارگاه تولیدی چگونه است؟

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۵۰ میلیون تومان

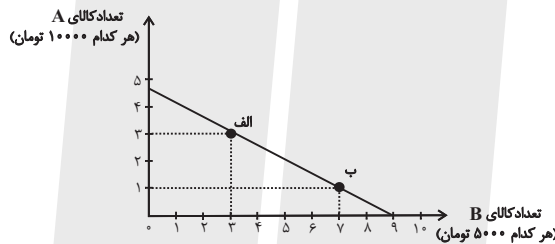
- هزینه آب و برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالانه: ۵۵۰ میلیون تومان

- دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۱/۵ میلیون تومان (مجموعاً ۶ کارگر)

- درآمد سالانه: ۱/۱ میلیارد تومان

(۱) ۱۵۸ میلیون تومان ضرر (۲) ۱۴۰ میلیون تومان سود (۳) ۲۵۰ میلیون تومان ضرر (۴) ۱۰۰ میلیون تومان سود

۱۸۲- نمودار زیر مربوط به نحوه انتخاب دو کالای A و B می باشد. در این صورت به ترتیب:

الف) این فرد چند تومان برای خرید در اختیار دارد؟

ب) اگر از نقطه الف به ب حرکت کنیم، چه تغییری در مقدار انتخاب هر یک از این دو کالا رخ می دهد؟

ج) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، چند واحد از این کالا را می تواند خریداری کند؟

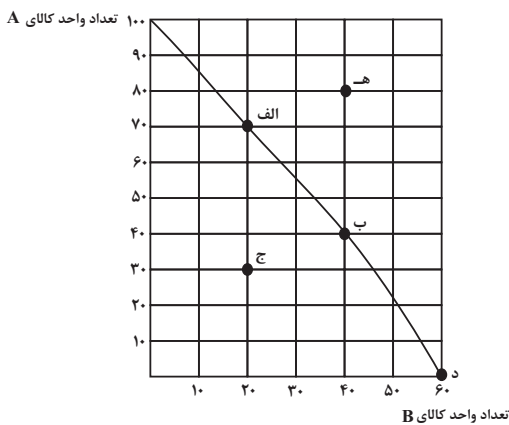
(۱) الف) ۴۵ هزار تومان، ب) ۲ واحد از کالای A کاهش می یابد و مصرف کالای B، ۴ واحد افزایش می یابد. ج) ۹ واحد

(۲) الف) ۴۰ هزار تومان، ب) ۲ واحد از کالای B کاهش می یابد و مصرف کالای A، ۴ واحد افزایش می یابد. ج) ۹ واحد

(۳) الف) ۴۵ هزار تومان، ب) ۳ واحد از کالای A کاهش می یابد و مصرف کالای B، ۲ واحد افزایش می یابد. ج) ۴ واحد

(۴) الف) ۴۰ هزار تومان، ب) ۳ واحد از کالای B کاهش می یابد و مصرف کالای A، ۲ واحد افزایش می یابد. ج) ۴ واحد

۱۸۳- با توجه به نمودار مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که تنها دو کالای A و B را تولید می کند،

کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر همه منابع کمیاب فقط برای تولید کالای A به کار رود، تولیدکننده حداکثر ۱۰۰ واحد از این کالا را می تواند تولید کند.

(۲) تولید در نقطه «هـ» غیرقابل دستیابی است چرا که منابع کافی برای تولید آن وجود ندارد.

(۳) با توجه به نقاط «د» و «ب»، هزینه فرصت ۴۰ واحد کالای A بیشتر، ۶۰ واحد کالای B است که از تولید آن صرف نظر شده است.

(۴) تولید در نقطه «ج» ناکاراست.

۱۸۴- در رابطه با واقعیت عبارت کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.
- (۲) دولت با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آنها نقشی مهم در اقتصاد ایفا می‌کند.
- (۳) در بازار عوامل تولید، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.
- (۴) دولت می‌تواند سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین کند، یعنی از مردم قرض بگیرد یا آنها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک کند.

۱۸۵- کدام یک از موارد زیر در ارتباط با ابزارها و منابع تأمین مالی دولت صحیح نیست؟

- (الف) دولت برای تأمین سطحی از کالاها و خدمات عمومی برای همگان، از مردم مالیات می‌گیرد.
- (ب) مالیات بر ارزش افزوده محصولات تنباکویی از جمله سیگار، در دنیا بسیار شایع است.
- (ج) در مالیات غیرمستقیم مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود.
- (د) گرچه مالیات بر مصرف نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان است.

(۱) ب، ج (۲) الف، ب (۳) ج، د (۴) ب، د

۱۸۶- کدام گزینه در ارتباط با اهمیت خودکفایی و عدم وابستگی در بعضی تولیدات داخلی، نیست؟

- (۱) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر
- (۲) وابستگی در تأمین برخی کالاها که می‌توانند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن و ضعف و وابستگی کشور شود.
- (۳) رفتار خودخواهانه برخی کشورها
- (۴) افزایش تعرفه‌های تجاری و کمبود منابع و امکانات در دسترس بشر

۱۸۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع بیکاری اشاره دارد؟

- (الف) شامل کسانی است که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند.
- (ب) هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

(ج) ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است.

- (۱) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری اصطکاکی، ج) بیکاری ساختاری
- (۲) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری دوره‌ای، ج) بیکاری ساختاری
- (۳) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری ساختاری، ج) بیکاری دوره‌ای
- (۴) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری اصطکاکی، ج) بیکاری فصلی

۱۸۸- چند مورد از عبارتهای زیر، در مورد مسیر تاریخی اقتصاد ایران نادرست است؟

- در دوران قاجار، اقدامات مذهبی و ملی، مانند تأسیس دارالفنون، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی و بیانیه‌هایی در حمایت از تولید ملی، بسیار اثربخش بود.

- علت ضعف اقتصاد ایران در دوره پایانی حکومت صفویه نداشتن تصور درست حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود بود.

- ویژگی عمده اقتصاد دوران قاجار جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

- در دوره پهلوی، دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی پرداخت و بخشی از درآمدهای نفتی صرف ساخت‌وساز شد.

(۱) یک (۲) سه (۳) دو (۴) صفر

۱۸۹- اگر هزینه سبد بازار یک کشور فرضی در سال جاری، ۳۶۰ واحد پولی و در سال گذشته، ۳۲۰ واحد پولی باشد، شاخص cpi این کشور در سال جاری کدام است؟

(۱) ۲۰ درصد (۲) ۱۲/۵ درصد (۳) ۱۰ درصد (۴) ۱۵ درصد

۱۹۰- چند مورد از موارد زیر در ارتباط با واقعیت نادرست است؟

(الف) نیاز به خرید هوشمندانه برای کالاها با هر سطح قیمت، به یک اندازه است.

(ب) تبلیغات کاذب، بزرگ‌نمایی، قسم خوردن و ارائه اطلاعات نادرست، از جمله اقدامات برای تحریک و تشویق خریداران به خرید کالا و خدمات است.

(ج) در مرحله چهارم خرید هوشمندانه، ویژگی‌هایی از کالای هدف که بیش‌تر برایمان مهم است را مشخص می‌کنیم.

(د) مصرف مسئولانه مصرفی است که اجازه نمی‌دهد چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی ادامه پیدا کند و موجب توقف آن شود.

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح اللهی)

$$\sim [((q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s) \wedge (s \Rightarrow (q \wedge \sim r))] \equiv F$$

$$\Rightarrow [((q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s) \wedge (s \Rightarrow (q \wedge \sim r))] \equiv T$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s \equiv T \Rightarrow \begin{cases} s \equiv T \\ q \Rightarrow (p \vee r) \equiv T \end{cases} \\ (s \Rightarrow (q \wedge \sim r)) \equiv T \xrightarrow{s \equiv T} q \wedge \sim r \equiv T \Rightarrow \begin{cases} q \equiv T (*) \\ r \equiv F \end{cases} \end{cases}$$

$$(*) q \Rightarrow (p \vee r) \equiv T \xrightarrow{q \equiv T} p \vee r \equiv T \xrightarrow{r \equiv F} p \equiv T$$

بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

۲- گزینه «۳»

(علی آزار)

گزاره ذکر شده در صورت سؤال نادرست است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرض می‌کنیم تابع ثابت f به صورت f(x) = c باشد در نتیجه:

$$f(kx) = c, f(x) = c$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۱» صحیح است.

گزینه «۲»: ضابطه تابع همانی به صورت f(x) = x است در نتیجه:

$$f(kx) = kx, kf(x) = kx$$

بنابراین ارزش گزاره «۲» صحیح است.

گزینه «۳»: فرض می‌کنیم تابع ثابت f به صورت f(x) = c, c ≠ 0 باشد در

نتیجه:

$$f(a+b) = c, f(a) + f(b) = 2c$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۳» نادرست است.

گزینه «۴»: ضابطه تابع همانی به صورت f(x) = x است در نتیجه:

$$f(a+b) = a+b, f(a) + f(b) = a+b$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۴» صحیح است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۶ و ۷)

۳- گزینه «۳»

(معمرضا راسخ)

ایراد در گام ۵ است، زیرا در این گام بر b-a تقسیم شده است و چون

b = a است، در نتیجه b - a = 0. اجازه تقسیم بر صفر نداریم.

(استرلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۷)

۴- گزینه «۲»

(علی قورمان زاده)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$\frac{\sqrt{2x} + \sqrt{3x^2}}{x} = \frac{x(\sqrt{2} + \sqrt{3x})}{x} = \sqrt{2} + \sqrt{3x}$$

اگر x ≠ 0 باشد می‌تواند درست باشد پس در حالت کلی نادرست است.

گزینه «۲»:

$$\sqrt{4x^4 + 4x^2 + 1} = \sqrt{(2x^2 + 1)^2} = |2x^2 + 1| = 2x^2 + 1$$

گزینه «۳»:

$$\frac{8x^2 + 6y}{3y + 4x^2} = \frac{2(4x^2 + 3y)}{3y + 4x^2} = 2$$

اگر 3y + 4x^2 ≠ 0 باشد می‌تواند درست باشد پس در حالت کلی نادرست است.

گزینه «۴»:

$$\sqrt{9} = 3$$

(استرلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

۵- گزینه «۳»

(فاطمه ایلقانی)

خمس عددی: $\frac{1}{5}x$

مکعب عدد: x^3

تفاضل خمس عددی از مکعب آن: $x^3 - \frac{1}{5}x$

بنابراین نماد ریاضی عبارت توصیفی داده شده به صورت $x^3 - \frac{1}{5}x = 4$

است.

(استرلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

۶- گزینه «۱»

(نریمان فتح اللهی)

$$f(x) = \frac{x^3 + ax^2 - bx}{x^2 + 3x + 1} = x$$

$$\Rightarrow x^3 + ax^2 - bx = x^3 + 3x^2 + x \Rightarrow a = 3, b = -1$$

$$f(2) + g(2) = a - b = 3 - (-1) = 4$$

همانی

$$f(2) = 2 \Rightarrow 2 + g(2) = 4 \Rightarrow g(2) = 2 \Rightarrow g(x) = 2$$

تابع ثابت

بنابراین حاصل $g(1) + f(6)$ برابر است با:

$$\begin{cases} g(1) = 2 \\ f(6) = 6 \end{cases} \Rightarrow g(1) + f(6) = 2 + 6 = 8$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۳۰)

۷- گزینه «۲»

(نریمان فتح‌اللهی)

می‌دانیم ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین داریم:

$$f(x) = x^2 - 2x + 2 = x \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

بنابراین تابع همانی f به صورت $f = \{(1,1), (2,2)\}$ است که تعداد اعضای

دامنه آن برابر ۲ است.

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۳۰)

۸- گزینه «۳»

(مهمربنا، اسخ)

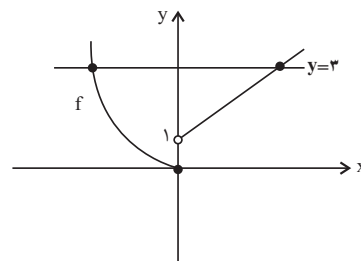
می‌دانیم خروجی تابع ثابت همواره یکسان است، بنابراین:

$$2a - 1 = a + 1 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین تابع ثابت مورد نظر به صورت $y = a + 1 = 3$ می‌باشد.

حال نمودار تابع f و تابع ثابت مورد نظر را در یک دستگاه مختصات رسم

می‌کنیم:

مطابق شکل دو نمودار در دو نقطه بایکدیگر برخورد دارند.

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ تا ۲۹)

۹- گزینه «۱»

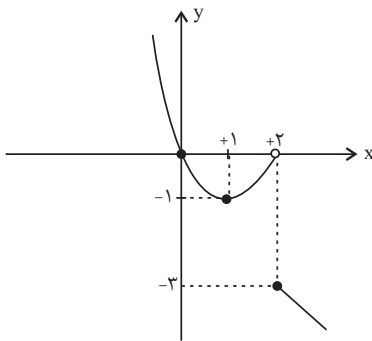
(مهمربنا، اسخ)

در محدوده $x \geq 2$ ضابطه تابع به صورت $y = 1 - 2x$ است که تابعی خطی با

شیب منفی است و در محدوده $x < 2$ ضابطه تابع به صورت $y = x^2 - 2x$

است که نمودار آن به صورت سهمی روبه‌بالا که محور x ها را در $x = 2$ و

$x = 0$ قطع می‌کند.

بنابراین طبق شکل نمودار تابع f از ناحیه اول و سوم دستگاه مختصات

عبور نمی‌کند.

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

۱۰- گزینه «۲»

(مهمربنا، اسخ)

$$f(a) = 3 \Rightarrow \begin{cases} a + 4 = 3 \Rightarrow a = -1 \\ 3a - b = 3 \xrightarrow{a=-1} -3 - b = 3 \Rightarrow b = -6 \end{cases}$$

بنابراین حاصل $a + b$ برابر است با:

$$a + b = (-1) + (-6) = -7$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه ۳»

(سعید جعفری)

عشاق نامه، اثری عرفانی اما منظوم است. مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد، اثری منثور و عرفانی است. نفحات الانس، اثری منثور و عرفانی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۱»

(امیرمقمر حسن زاده)

الف) فراق و غم دوری از معشوق (عراقی)
ب) ستایش خرد (خراسانی)
ج) وصال (خراسانی)
د) ستایش عشق و برتری عشق بر عقل (عراقی)

(سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

۱۳- گزینه ۲»

(امیرمقمر حسن زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد.
گزینه ۳» در این دوره سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات به وجود آمد.
گزینه ۴» در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت.

(سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

۱۴- گزینه ۴»

(ممد نورانی)

درگزینه ۴» واژه «ترگس» مجاز (به علاقه شباهت) از «چشم» است.

(مجاز، صفحه ۵۳)

۱۵- گزینه ۴»

(امیرمقمر حسن زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» تو (همچون) سرو/ شاعر، معشوق را به سرو تشبیه کرده است.
گزینه ۲» گل‌روی تشبیه دارد. (چهره مانند گل)
گزینه ۳» تو (به سرو مانی راست. «مانی» از مصدر مانستن و ادات تشبیه است.
(تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

۱۶- گزینه ۲»

(سعید علی‌رضا علویان)

در این بیت فقط تشبیه فشرده اسنادی به کار رفته است؛ جسم، زندان جان (روح) است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» لوح خاطر
گزینه ۳» بحر کرم
گزینه ۴» کمند زلف

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۱۷- گزینه ۲»

(سعید علی‌رضا علویان)

«عالم» در این گزینه به معنای واقعی خویش (جهان اطراف ما) به کار رفته است و هیچ مجازی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» یا مجاز از مج یا
گزینه ۳» خاک مجاز از سرزمین
گزینه ۴» ماه مجاز از نور ماه

(مجاز، صفحه ۵۱ و ۵۲)

۱۸- گزینه ۲»

(ممد نورانی)

با	م	دا	دی
-	U	-	-
فاعلاتن			

بی	ا	د	بان
-	U	U	-
مفتعلن			

ن	می	پُر	سَم
U	-	-	-
مفاعیلن			

بی	خ	رَ	دان
-	U	U	-
مفتعلن			

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۴۶)

۱۹- گزینه ۴»

(سعید جعفری)

مصراع این گزینه، چهار پایه آوایی دارد.

رُ بو دز	سَ را یم	سِ تم کا	رِ دزد
فعولن	فعولن	فعولن	فَعْل

سایر مصراع‌ها، سه پایه آوایی دارند:

گزینه ۱»:

طِف ل بو دم	هَر ک جا رو	مِ ن مو دم
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

گزینه ۲»:

با یا دِ او	از اَنش ک شو	یَم جِ ای او
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

گزینه ۳»:

بِ یا سَخ	چَ حَن ظَل	چِ را بی
فعولن	فعولن	فعولن

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۲۰- گزینه ۲»

(سعید علی‌رضا علویان)

هر دو بیت اشاره به این دارند که کارها همگی به امر و فرمان خداوند انجام می‌گردد و او فاعل حقیقی کارهاست.

مفهوم سایر ابیات:

گزینه ۱» باور به یگانگی خداوند
گزینه ۳» نجات‌بخش بودن عشق الهی
گزینه ۴» ناپایداری و بی‌وفایی روزگار

(مفهوم، صفحه ۵۶)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه ۳»

(سیره‌نسرین نوربفش)

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌پهانی، صفحه ۵۹)

۲۲- گزینه ۴»

(سیره‌نسرین نوربفش)

روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.

(جامعه‌پهانی، صفحه ۵۶)

۲۳- گزینه ۱»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار ← انقلاب فرانسه
گزینه ۲: «پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← وابستگی دولتمردان و بازرگانان به یکدیگر و نقش صنعت در سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران

گزینه ۳: «استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی ← نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جوامع غیرغربی
گزینه ۴: «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری ← دولت‌های سکولار غربی در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند.

(جامعه‌پهانی، صفحه ۵۷ تا ۶۱)

۲۴- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

- غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

- عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ

توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

(نمونه‌های فرهنگ پهانی (۲)، صفحه ۲۹ و ۳۱)

۲۵- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان (سکولاریسم پنهان)، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

ادیبات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل، رمان در فرهنگ غرب، بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)

۲۶- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

فروربختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به دلیل رویکرد دنیوی خود و برای حذف کلیسا، به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند.

فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.

آناپاتیست‌ها گروهی از پروتستان‌ها بودند که با جریان‌های دنیاگرایانه‌ای که از دوران رنسانس پدید آمده بود به مخالفت برخاستند. این گروه با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب همراهی نکردند.

انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

(پلوتونیک تلوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۴۹ و ۵۳)

روان‌شناسی

۲۷- گزینه ۴»

(هیبه مهبی)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند.
ب) در فرهنگ سلطه، منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
د) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

(فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲، ۱۳ و ۱۶)

۲۸- گزینه ۳»

(هیبه مهبی)

در دیدگاه دوم، جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنهاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(جهان فرهنگی، صفحه ۸)

۲۹- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی: بیشتر رویکردی عقل‌گرایانه داشت و هنگامی که با شناخت عقلی همراه باشد، به دئیسم ختم می‌شود.

روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم: بیشتر صورت حس‌گرایانه پیدا کرد و وقتی به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار (دانش ابزاری) پدید می‌آورد.

در پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۲ و ۴۳)

۳۰- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

تشریح عبارتهای نادرست:

ب) عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است و پیامبران برای برانگیختن عقل آدمیان، اجرای عدالت و قسط و مانع شدن از چرخش ثروت در دست اغنیا و برای آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران، مبعوث شده‌اند.

پ) ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام مقاومت آشکار کرده بود و از آن پس، در پوشش نفاق خزیده بود.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

۳۱- گزینه ۲»

(عمیررضا توکلی)

- وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد. استفاده از رنگ‌های مختلف به هنگام مطالعه و خط کشیدن روی واژگان مهم به وسیله برخی دانش‌آموزان، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و در نتیجه ایجاد تمرکز است.

- تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می‌کند. اگر محرک مورد نظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد. برای این‌که تمرکزتان هنگام مطالعه افزایش یابد، سعی کنید موضوع مورد مطالعه را به صورت‌های مختلف و از زوایای متفاوت ببینید.

(اساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۶)

۳۲- گزینه ۲»

(عاطفه طاهر)

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است. انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند.

تشریح عبارات:

الف) کودکان بیش‌تر تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری و اندازه محرک هستند. به همین خاطر کودک از برادرش می‌خواهد از بین مجموعه وسایل نقلیه یک وسیله بزرگ مثل تراکتور یا کامیون را بخرد.

ب: حتی بسیاری از بزرگسالان نیز ممکن است براساس شکل ظاهری و پردازش ادراکی استدلال کنند. خانم میانسال هم ویژگی‌های ظاهری را برای لباس مد نظر دارد.

پ: عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۳۳- گزینه ۲»

(عاطفه صفری)

- کودکان به صورت جزء به جزء اطلاعات را رمزگردانی می‌کنند، در حالی که بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه رمزگردانی می‌کنند.

- در پدیده نوک زبانی فرد می‌گوید: «من پاسخ این سؤال را می‌دانم، (اصطلاحاً در نوک زبان من است). ولی نمی‌توانم بگویم.» اگر شما چنین وضعیتی را تجربه کرده‌اید، بدانید در مرحله بازبایی آن اطلاعات مشکل دارید.

- برخی از افراد در یادآوری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطرات یا افسانه‌بافی روی می‌آورند. این موارد نمونه‌ای از خطای حافظه از نوع اضافه کردن است.

- برای کنترل اثر تداخل مطالب، باید یادگیری عمیق داشته باشیم.

(عاطفه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳، ۹۴ و ۹۹ و ۱۰۶)

۳۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

الف: ظرفیت یا گنجایش اندوزش هر دو حافظه حسی و بلندمدت نامحدود است.
ب: در مرحله دوم روش پس‌خبا (سؤال کردن)، باید چند سؤال کلیدی از متن استخراج کنیم.
پ: تمرکز یک دانش‌آموز بر روی حل مشکل پیش‌آمده در یادگیری درس ریاضی بیانگر حافظه کاری است؛ زیرا این حافظه فضای کار برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند.
ت: منظور از نشانه‌های حسی همان نشانه‌های بیرونی است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸، ۱۰۳ و ۱۰۷)

۳۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

تشریح عبارات نادرست:

الف: هر چه گذشت زمان بیشتر شود از میزان شدت فراموشی کاسته می‌شود؛ بنابراین گذشت زمان با شدت فراموشی رابطه عکس یا غیرمستقیم دارد.
ب: رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت شنیداری است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۶ و ۱۰۹)

۳۶- گزینه «۴»

(فاطمه فهیمیان)

عواملی هم چون سن مادر (گزینه «۱»)، کیفیت تغذیه، فشار روانی، آلودگی محیط (گزینه «۲»)، حالت‌های هیجانی، آرامش به‌ویژه ارتباط معنوی با خالق هستی (گزینه «۳») و استفاده از داروها بر چگونگی رشد قبل از تولد مؤثر است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۵)

۳۷- گزینه «۴»

(فاطمه فهیمیان)

لبخند اجتماعی: ۲ - ۳ ماهگی
شکل‌گیری تفکر فرضیه‌سازی: دوره نوجوانی ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی
اضطراب از غریبه: ۷ تا ۸ ماهگی

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴، ۵۰، ۵۱ و ۵۵)

۳۸- گزینه «۴»

(کنگور ۱۴۰۲)

- هدف علم روان‌شناسی همانند سایر علوم تجربی، توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل موضوع پژوهش است. (حذف گزینه‌های ۲ و ۳)
- استفاده از روش‌ها و فنون تقویت حافظه ← کنترل
- ویژگی‌های حافظه کاری در نظام شناختی انسان ← توصیف
- برآورد عملکرد حافظه، یک هفته پس از به‌خاطر سپردن مطالب ← پیش‌بینی
- علل فراموشی مطالب درسی در جلسه آزمون ← تبیین

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴ تا ۱۶)

۳۹- گزینه «۲»

(کنگور سراسری ۱۴۰۱)

کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند و علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: در سنین ۴ یا ۵ سالگی بازی کودکان به صورت موازی است و دوست دارند در کنار هم ولی به صورت انفرادی بازی کنند.

گزینه «۴»: بازی‌های موازی در سنین بالاتر تبدیل به بازی‌های گروهی می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۱)

۴۰- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

از مطالب مربوط به خطای ادراکی، نتایج مختلفی به‌دست می‌آید.
۱- اینکه ادراک با احساس متفاوت است.

۲- هر چه تعداد خطاها بیشتر باشد، به عنوان یک «خطای شناختی» وارد نظام ذهنی فرد می‌شود. در آن صورت نتایج آن وخیم‌تر از خطاهای ادراکی همچون خطای مولر - لایر است.

بنابراین گزینه «۳» اشاره به مورد دوم دارد و سایر گزینه‌ها با این موارد تطبیق ندارند.

(اساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۱ تا ۸۳)

عربی، زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه ۱

(مریم آقایی)

«ما» هرچه (اسم شرط) / «تقدّموا» / از پیش بفرستید / «لأنفسکم» / برای خودتان / «من» / از / «خیر» / خوبی / «تجدوه» / آن را می‌یابید / «عندالله» / نزد خدا

(ترجمه، صفحه ۳۸)

۴۲- گزینه ۲

(مریم آقایی)

«یا» ای / «مدرّسنا الحاذق» / ای معلّم ماهر ما / «علّمنا» / به ما یاد بده / «درس الکیماء» / درس شیمی / «فی» / در / «المختبر» / آزمایشگاه / «الساعة الحادیة عشرة» / ساعت یازده

(ترجمه، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۴

(آرمین ساعدپناه)

«خلقُ المعلّم الحسن» / خلق نیکوی معلّم

تکته مهم درسی: به ترجمه دقیق ترکیب‌های وصفی - اضافی دقت داشته باشید.

(اسم بدون «ال» + اسم معرفه + اسم «ال» دار؛ مثال: خلقُ المعلّم الحسن)

(اسم بدون «ال» + ضمیر متصل + اسم «ال» دار؛ مثال: خلقه الحسن)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۴- گزینه ۳

(مبیر همایی)

«این مار» / هذه الحیة / «دمش» / دَنبِها / «قرار می‌دهد» / تَضَعُ / «همچون چویدستی» / کالعصا / «می‌ایستند» / تَقِفُ

(تعریب، صفحه ۳۴)

۴۵- گزینه ۲

(مبیر همایی)

«بدترین مردم، دورو است» که با بیت صورت سؤال هم‌مفهوم است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خودپسندی انسان نشانه‌ای بر ناتوانی عقل او است.

گزینه ۳: «دشمنی عاقل از دوستی نادان بهتر است.

گزینه ۴: «تو باید از دوستی با احمق دوری کنی، زیرا او می‌خواهد به تو سود برساند، ولی به تو ضرر می‌رساند.

(مفهوم، صفحه ۸)

۴۶- گزینه ۴

(آرمین ساعدپناه)

دقت داشته باشید که فعل «أراد» به معنی «خواست» است و فعل «أشاهد» (می‌بینیم) می‌باشد که با هم مترادف نیستند.

(لغت، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۴

(ولی‌الله نوروزی)

عبارت «فهو ناجح» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «أحسنتم / حصّد / یعلّمه» همگی جواب شرط از نوع جمله فعلیه هستند.

(قواعد، صفحه ۳۶ و ۳۷)

۴۸- گزینه ۲

(ولی‌الله نوروزی)

کلمه «المُتَوَكِّلِينَ» اسم فاعل می‌باشد.

(قواعد، صفحه ۲۸)

۴۹- گزینه ۴

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

ذلک: مبتدا، أهدی: خبر از نوع جمله فعلیه - أقوی: اسم تفضیل و نقش مفعول را دارد (آن معلم به قوی‌ترین دانش‌آموزان در درس هدیه داد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «هذه» مبتدا، خیر: اسم تفضیل و در نقش خبر (این قصه‌ای که آن را شنیدم، بهترین قصه‌ها است).

گزینه ۲: «خير» مبتدا، الناس: مضاف‌الیه، أنفع: اسم تفضیل در نقش خبر (بهترین مردم، سودمندترین آن‌ها برای مردم است).

گزینه ۳: «هذا» مبتدا، أهم: اسم تفضیل در نقش خبر

(قواعد، ترکیبی)

۵۰- گزینه ۲

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«الکبری» اسم تفضیل مؤنث و «المصانع» اسم مکان است.

(قواعد، صفحه ۶، ۷ و ۹)

تاریخ (۲)

۵۱- گزینه «۲»

(مبینه مهبی)

تشریح عبارت‌های دیگر:

الف: با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد. (تاریخ طبری)
ج: به گواهی بسیاری از مورخان و محققانی که درباره تاریخ اسلام، تحقیق کرده‌اند، نهضت عاشورا و شهادت امام حسین (ع) و یارانش در صحرای کربلا، فاجعه‌ای بزرگ و رویدای سرنوشت‌ساز، در تاریخ اسلام و تاریخ بشر است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۲۹، ۳۰ و ۵۹)

۵۲- گزینه «۲»

(مبینه مهبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: امامان شیعه در دوره بنی‌امیه (امام سجاد، امام باقر، امام صادق (ع)) نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند.
نکته: امام کاظم (ع) تا سال ۱۶۹ق در مدینه به بیان تعالیم اسلام اشتغال داشتند.
گزینه «۳»: از زمان امام صادق (ع)، در دوران بنی‌عباس، حرکتی در جامعه اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و در دوران امامان بعدی به اوج خود رسید.
نکته: منظومه‌ای از معارف اسلامی با عنوان مکتب اهل بیت، مربوط به دوران بنی‌امیه و امامان شیعه در آن دوران است.

گزینه «۴»: جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده، به صورت مدبرانه‌ای که مانع نابودی شیعیان شود، از اقدامات امام سجاد (در دوران بنی‌امیه) بود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۲، ۷۳ و ۷۴)

۵۳- گزینه «۳»

(مهوری کاردران)

الف: مأمون در آغاز خلافتش با بعضی قیام‌های علویان و مخالفت طرفداران امین روبه‌رو شد.

ب: در دوران خلفایی چون هارون و مأمون خاندان برمکیان و سهل در گسترش نهضت علمی و فکری دوران این دو خلیفه بسیار مؤثر و مهم بودند.
ج: منصور، تمام سرزمین‌های اسلامی، به استثنای اندلس، را تحت فرمان خود درآورد.

(میان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۶۸، ۷۲ و ۷۳)

۵۴- گزینه «۴»

(عاطفه طاهر)

پس از سقوط خلافت اموی، یکی از نوادگان هشام‌بن عبدالملک به‌نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آن‌جا پایه‌ریزی کند.
(۱۳۸ق)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابومسلم بقایای طرفداران خلافت بنی‌امیه را در هم کوبید و مروان بن محمد، آخرین خلیفه اموی، را از میان برداشت.

گزینه «۲»: مربوط به خلافت فاطمیان است.

گزینه «۳»: پس از مرگ هشام‌بن عبدالملک، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه ۶۳)

۵۵- گزینه «۱»

(پریسا ایزدی)

در بعد اجتماعی و فرهنگی، گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسندگان ایرانی با سیاست تعصب و تفاخرطلبی قومی و قبیله‌ای امویان به مخالفت برخاستند و با استناد به آیات قرآن و روایات پیامبر، بر برابری تمامی اقوام تأکید کردند. البته عده‌ای از آنان در این کار افراط کردند و از طریق مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت، به تحقیر قوم عرب پرداختند. اینان به شعوبیان معروف شدند.

نکته: جنبش شعوبی در دوره اول عباسیان نیز همچنان در عراق فعال بود.

(اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

۵۶- گزینه «۴»

(مبینه مهبی)

الف: سپاه ایران در جنگ جسر یا پل (۱۳ق) اعراب مسلمان را شکست داد و بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

ب: اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند (۱۴ق) و تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند. (۱۶ق)

ج: پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولا گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند. (۱۶ق)

(اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱ و ۸۲)

۵۷- گزینه ۴»

(بیبیه میبیه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نقاشی، شیشه‌گری، کاشی‌کاری، منبت‌کاری، کاغذسازی و فلزکاری در دوران فاطمیان پررونق بود.

گزینه «۲»: هنرمندان آن دوره در برخی از هنرها، مانند شیشه‌گری، بلورسازی و سفالگری به نوآوری پرداختند و شیوه‌های جدیدی را ابداع کردند.

گزینه «۳»: صنعت پارچه‌بافی در زمان فاطمیان رواج زیادی یافت.

(میوان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۷ و ۷۸)

۵۸- گزینه ۳»

(الهام میرزائی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پس از بعثت پیامبر، بنی‌امیه با سرسختی تمام، در برابر دعوت به اسلام، ایستادگی کردند.

گزینه «۲»: خاندان بنی‌امیه پس از فتح مکه، مسلمان شدند.

گزینه «۴»: این خاندان از طریق تجارت و اداره برخی از مناصب کعبه، ثروت فراوانی اندوخته بود.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۳)

۵۹- گزینه ۱»

(بغروز یبیه)

تاریخ‌نگاری عمومی از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری اشاره کرد.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۴)

۶۰- گزینه ۴»

(کنگور ۱۴۰۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رسول خدا (ص)، در دوره دعوت خاص، افراد را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز فرامی‌خواند.

گزینه «۲»: سران مشرک از آغاز دعوت خاص و محدود، مخالفت شدید خود را با رسول خدا (ص) ابراز نمی‌داشتند، بلکه با گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، درصدد برآمدند که با پیامبر و مسلمانان مقابله کنند.

گزینه «۳»: تحریم اقتصادی و اجتماعی مشرکان نه تنها شامل مسلمانان بنی‌هاشم می‌شد، بلکه کسانی را که با آن‌ها مراوده اجتماعی و اقتصادی داشتند نیز مورد تحریم قرار گرفته بودند.

(اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

تاریخ (۲) آشنا

۶۱- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده این است که چه فاصله زمانی و مکانی بین روای و خبر وجود دارد.

یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۶۲- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

بسیاری از شاعران مانند انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه اهل خراسان، سعدی در بوستان و گلستان و حافظ در دیوانش، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند. کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی و فرهنگی و نظامی هستند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۹ و ۱۰)

۶۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

الف) شبه جزیره عربستان، در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد.
ب) تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه جزیره عربستان داشت.
ج) شجاع به کسی گفته می‌شد که در منازعات فردی و قبیله‌ای با جرئت و جسارت تمام بجنگد و نهایت بی‌رحمی را از خود نشان دهد.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۰ و ۲۱)

۶۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

بت پرستان، سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند.
در کنار بت پرستان، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آنها نمی‌خوردند. اینها به «حنفاء» معروف شدند.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۳)

۶۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف: برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.
ب: جاهلی و جاهلیت در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۶۶- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) عبدالله بن ابی در غزوه‌های أحد و تبوک به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد.
پ) قرآن صلح حدیبیه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۸ و ۳۹)

۶۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به‌شمار می‌رود. این پیمان‌نامه، حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آنها را با یکدیگر مشخص می‌کرد.

مشرکان در غزوه‌أحد به موفقیتی نسبی دست یافتند، اما در جنگ خندق با احزاب با وجود اینکه تمام نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۵ و ۳۷)

۶۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

الف: معاویه که توسط علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خون‌خواهی عثمان، به سرکشی پرداخت.

ب: عثمان برخی از صحابه پیامبر (ص) هم‌چون ابوذر غفاری و عمار یاسر، را که نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض داشتند تبعید کرد.

پ: سه جنگ جمل، صفین و نهروان

ت: عمر بن خطاب

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۴ و ۴۵)

۶۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود. معاویه با تعیین ولیعهد برای خود، نخستین گام را در جهت موروثی کردن خلافت برداشت. این اقدام موجب ایجاد دودستگی و زمینه‌ساز اختلاف و رقابتی شد که از درون خلافت امویان را تضعیف کرد.

(امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۶ و ۵۷)

۷۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح موارد:

الف) عصر خلفای نخستین

ب) خلافت عباسیان

پ) خلافت امویان

ت) خلافت امویان

(اسلام در ایران، صفحه ۸۳ و ۸۵)

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه ۱»

(کتاب جامع تکنور سراسری ۱۴۰۱)

استفاده از ماشین برف روب و مجهز به GPS نشان دهنده این موضوع است که نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. در واقع انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند.

(انسان و تاهیه، صفحه ۱۲)

۷۲- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

الف) در ساوان متراکم، دو ماه بدون باران وجود دارد و در ساوان پراکنده، تابستان، بارانی و زمستان، خشک است.

ب) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

پ) نواحی طبیعی بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

(انسان و تاهیه، صفحه ۱۶ و ۱۷)

۷۳- گزینه ۱»

(هیبه مهبی)

مهم‌ترین عوامل بیابانی شدن عبارت‌اند از:

- خشکسالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی، حفرچاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق در مناطق خشک و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، از بین رفتن پوشش گیاهی.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۹)

۷۴- گزینه ۳»

(الهام میرزانی)

باد عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی است.

فرسایش کاوشی، بیشتر حاصل کنده‌شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است. مانند دشت ریگی در اردن، چاله بادی در الجزایر، کلوت‌ها در بیابان لوت.

(تاهماری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

۷۵- گزینه ۳»

(هیبه مهبی)

در نواحی پرفشار، فرونشینی هوا مانع صعود و در نتیجه، بارش می‌شود. این شرایط در منطقه جنب حاره‌ای، جایی که توده‌های هوا در حوالی مدارهای

رأس السرطان و رأس الجدی فرو می‌نشینند و منطقه پرفشار را به وجود می‌آورند.

(نوامی آب و هوایی، صفحه‌های ۲۶، ۳۳ و ۳۴)

۷۶- گزینه ۴»

(موردی کاردران)

میزان بارندگی سالانه	۲۵۰ - ۴۵۰ mm	۱۰۰ - ۲۵۰ mm	۵۰ - ۱۰۰ mm	کمتر از ۵۰ mm
منطقه	نیمه‌خشک	خشک	بسیار خشک (نیمه‌بیابانی)	بیابان

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۳۲)

۷۷- گزینه ۳»

(موردی کاردران)

منطقه ۳۰° شمالی و جنوبی منطقه فشار زیاد است و کمربندهای فشار در دو نیمکره شمالی و جنوبی قرینه هستند.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

۷۸- گزینه ۱»

(عاطفه طاهر)

علاوه بر عوامل آب و هوایی و خاک، نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی تأثیر می‌گذارند.

انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی متر مربع است؛ در حالی که در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی متر مربع است.

(نوامی زیستی، صفحه ۵۷)

۷۹- گزینه ۲»

(عاطفه طاهر)

تشریح عبارت نادرست:

ت: امروزه با گسترش رسانه‌ها، نوع دوم بخش فرهنگی غالب است؛ یعنی به صورت غیرمستقیم گسترش بیش‌تری دارد.

(نوامی فرهنگی، صفحه ۶۹ و ۸۱)

۸۰- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

در خانواده زبانی آفری - آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم سامی است و زبان بعضی از مردم شمال آفریقا، زبان قوم حامی است.

(نوامی فرهنگی، صفحه ۷۰)

فلسفه

۸۱- گزینه ۴»

(موسی سپاهی)

دو دیدگاه اصالت فرد و اصالت جامعه که در فلسفه علوم اجتماعی شکل گرفته‌اند، تأثیر زیادی در شیوه بررسی مسائل اجتماعی توسط جامعه‌شناسان دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بررسی مسائل در این دو دیدگاه در مورد مسائل اجتماعی است نه فلسفه علوم اجتماعی و این بررسی توسط جامعه‌شناسان انجام می‌شود.

گزینه «۲»: مقدم دانستن منافع افراد بر منافع دیگران، فقط در دیدگاه اصالت فرد می‌باشد.

گزینه «۳»: سمت و سوی اجتماعی داشتن در برنامه‌ریزی‌ها، فقط مربوط به دیدگاه اصالت جامعه می‌باشد.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

۸۲- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

حدود ۶ قرن پیش از میلاد در ایونیا، مباحث فلسفی پایه‌گذاری شد و اولین فیلسوفان یونان پا به عرصه وجود گذاشتند. در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آن‌چه بیش از هر چیز این اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در طبیعت رخ می‌داد و آن‌ها دگرگونی‌ها را به روش عقلی توضیح می‌دادند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اولین فیلسوفان دگرگونی‌های طبیعت را از نظر عقلی، تحلیل می‌کردند.

گزینه «۳»: تمام فیلسوفان این دوره متولد آتن نبودند و همگی در آتن نمی‌زیستند.

گزینه «۴»: آنان دانشمندانی بودند که کم و بیش با مجموعه علوم زمان خود از جمله فلسفه آشنا بودند، نه این‌که در تمامی علوم متبحر باشند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰ و ۳۱)

۸۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از دانسته‌های ما درست نبوده و دچار خطا شده‌ایم. همچنان که گاهی متوجه می‌شویم که افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می‌کوشیم بدانیم که از میان آن نظرها، متفاوت کدام درست و کدام غلط است.

(امکان شناخت، صفحه ۳۵)

۸۴- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

فیلوسوفیا به معنای دوست‌داری دانایی است. کلمه عربی شده آن، فلسفه می‌باشد که اولین بار توسط فیثاغورس به کار گرفته شد و سقراط آن را عمومی کرد.

(ترکیبی، صفحه ۷ و ۳۱)

۸۵- گزینه ۳»

(مهمر رضایی‌رقا)

برخی از افراد، نگرشی نادرست درباره جهان و انسان (مسائل بنیادی) دارند. اینان، در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است. در واقع اینان اهل تفکر بوده‌اند، اما نتوانسته‌اند به نتیجه درستی برسند. زیرا احکام درستی در تفکر نداشته یا این احکام را رعایت نکرده‌اند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲)

۸۶- گزینه ۱»

(مهمر رضایی‌رقا)

در بسیاری از مواقع، افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن‌ها را می‌پذیرفته‌اند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

۸۷- گزینه ۱»

(مهرشار ایمانی‌نسب)

جملات «الف» و «ج» به ترتیب، به معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی، از موضوعات اساسی فلسفه اشاره مستقیم دارند ولی جمله «ب» بیش‌تر حالت توصیه دارد و به صورت ضمنی شامل هستی‌شناسی جهان نیز می‌شود. معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است و بنابراین عبارت «الف» هم از نظر اهمیت بالاتر، از عبارت «ج» قرار می‌گیرد.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲ و ۱۳)

۸۸- گزینه ۳»

(مهرشار ایمانی‌نسب)

یکی از مسائل مورد توجه در فلسفه مضاف علوم اجتماعی (فلسفه جامعه‌شناسی) این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: پاسخ آن مربوط به علم جامعه‌شناسی است نه فلسفه جامعه‌شناسی. گزینه «۴»: مربوط به معرفت‌شناسی (بخش اصلی فلسفه) است نه فلسفه مضاف.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۶)

۸۹- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آیند.

مسائل فلسفی از جهت روش مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله‌ها دست یافت.

(پستی فلسفه، صفحه ۹ و ۱۰)

۹۰- گزینه ۳»

(مهمر رضایی‌رقا)

پیشرفت دانش بشر به دو صورت در حال انجام است: ۱) از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان و گشودن شاخه‌های جدید دانش ۲) از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها

(امکان شناخت، صفحه ۴۸)

فلسفه - آشنا

۹۱- گزینه ۱

همین که از خود می‌پرسیم «امروز باید به کجا بروم» بدین معناست که هنوز نمی‌دانیم کدام را باید انتخاب کنیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
(پستی فلسفه، صفحه ۴)

۹۲- گزینه ۲

فلسفه ریشه یونانی دارد. این لفظ، عربی شده کلمه «فیلسوفیا» است. فیلسوفیا مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنی دانایی است.
نکته: سفسطه در بازهای از تاریخ به معنای مغالطه‌گری به کار رفته است.
(پستی فلسفه، صفحه ۷ و ۸)

۹۳- گزینه ۴

مکاتب گوناگون تربیتی ریشه در آثار بسیاری از فلاسفه کهن نظیر افلاطون، ارسطو و ... دارند.
دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: شاخه‌های فلسفه رابط فلسفه اولی با رشته‌های مختلف دانش و معرفت‌اند.

گزینه «۲»: فلسفه با هنر، جامعه‌شناسی، فیزیک، روان‌شناسی و سایر علوم ارتباط دارد، اما هیچ‌یک از این دانش‌ها نیست، فیلسوف نیز درباره سیاست می‌اندیشد اما درباره ریشه‌های ترین مسئله‌های سیاست.

گزینه «۳»: شاخه‌های فراوان فلسفه از ریشه خود، یعنی همان فلسفه اولی تغذیه می‌کنند. (ریشه فلسفه همان خود فلسفه اولی است و شاخه‌ها بخشی از آن نیستند)
(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۵ و ۱۷)

۹۴- گزینه ۱

برخی نگرش نادرست درباره جهان و انسان دارند. اینان در انتخاب هدف خود به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

۹۵- گزینه ۳

فیلسوف تابع برهان و استدلال است نه افراد و اشخاص.
افلاطون که از بزرگ‌ترین فیلسوفان تاریخ است، تمثیلی دارد که به «تمثیل غار» مشهور است. این تمثیل در کتاب جمهوری افلاطون آمده است.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳ و ۲۴)

۹۶- گزینه ۳

یکی از اندیشه‌های مشهور «هراکلیتوس» تغییر و تحول دائمی جهان است. او می‌گفت همه چیز در سیلان و حرکت است. هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۹۷- گزینه ۴

دسته‌ای هستند که امور فراوانی را می‌دانند اما از آنجا که عظمت جهان را درک کرده‌اند و دانش خود را ناچیز می‌شمارند، تواضع می‌کنند و خود را در دسته دانایان قرار نمی‌دهند؛ سقراط در این دسته قرار می‌گیرد.
(زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۹۸- گزینه ۳

جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابق با واقعیت‌ها ندارد.
(زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۷)

۹۹- گزینه ۳

هرچند معرفت‌شناسی شاخه‌ای از فلسفه اولی می‌باشد، اما از آن جدا نشده است.
(امکان شناخت، صفحه ۴۵ و ۴۶)

۱۰۰- گزینه ۴

ممکن است انسان در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کند، اما این شک غیر از شک در اصل امکان شناخت است و به معنای انکار آن نمی‌باشد.
(امکان شناخت، صفحه ۴۷ و ۴۸)

دفتَر چَه پاسخ ؟

عمومی یازدهم انسانی

۷ فروردین ۱۴۰۳

طراحان

حسن افتاده، حسین پرهیزگار، فاطمه جمالی آرائی، امیرمحمد حسن زاده، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، رامیلا عسگری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	فارسی (۲)
محسن بیاتی، یاسین ساعدی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی (۲)
رحمت الله استیری، سپهر برومندپور، مجتبی درخشان گرمی، میلاد رحیمی دهگلان.	زبان انگلیسی (۲)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	علی وفايي خسروشاهی	مرتضی منشاری	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	محمدصدرا پنجه پور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	سعید آچه‌لو، فاطمه نقدی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
صفحه‌آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۲»

(امیرمهد حسن زاره)

حمیت: غیرت، جوان‌مردی، مردانگی / جیب: گریبان، یقه / خیرخیر: سریع، آسان / وجد: سرور، شادمانی و خوشی

(لغت، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۳»

(امیرمهد حسن زاره)

املاي درست این واژه «رغبت» است.

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

(هسین پرهیزگار، سبزواری)

«چپ» و «راست» آرایه تضاد دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نام من از ننگ است: متناقض‌نما

گزینه «۳»: «وجود حاضر غایب»: متناقض‌نما

گزینه «۴»: کشت ما را و دم عیسی (حیات‌بخش) با اوست:

متناقض‌نما

(آرایه، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۰۴- گزینه «۳»

(الهام مممری)

شبی آمد: نهاد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زیر دامن شب: مضاف‌الیه

گزینه «۲»: در آن تاریک شب: متمم

گزینه «۴»: دل شب: مضاف‌الیه

(دستور، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۰۵- گزینه «۲»

(فاطمه جمالی‌آرانی)

«شده» در مصراع دوم به معنای «مرده» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

بررسی فعل مجهول در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خونی ریخته نشد

گزینه «۳»: می خورده شد

گزینه «۴»: این گفته شد

(دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۰۶- گزینه «۲»

(حسن افتخاره، تبریزی)

گزینه «۲»: میرزا

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: مرحوم / حاجی / ملّا

گزینه «۳»: حاج / آقا

گزینه «۴»: آقا / خان

(دستور، صفحه ۴۳)

۱۰۷- گزینه «۴»

(الهام مممری)

«را»، نشانه مفعول نیست، بلکه فک اضافه است: مرد را دیده ←

دیده مرد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شد» به معنای «رفت» فعل غیر اسنادی است.

گزینه «۲»: یقین دیده مرد را بیننده کرد: نهاد

گزینه «۳»: «و» در مصراع دوم، حرف ربط است.

(دستور، صفحه ۱۲)

۱۰۸- گزینه «۴»

(فاطمه جمالی آرائی)

شاعر تصمیم خود را برای توبه مطرح می‌نماید و امیدی که به همراهی قضا و قدر با توبه خود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

سایر ابیات: اشاره به بی‌اختیاری یا کمی اختیار یا غلبه شرایط سخت در ارتکاب گناه و کم تقصیر جلوه دادن خطاکار (یعنی شاعر تقاضا می‌کند تا مخاطب او را عیب و ملامت نکنند).

(مفهوم، مشابه صفحه ۷۸)

۱۰۹- گزینه «۴»

(هسین پرهیزگار، سبزواری)

بیت اصلی و این بیت در «نفی ظاهر بینی و توجه به عمق و باطن» هم‌مفهوم‌اند.

(مفهوم، صفحه ۶۲)

۱۱۰- گزینه «۲»

(الهام ممیری)

در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم: در این مسیر آهسته و با احتیاط و بدون مربی شروع به خواندن آثار ادبی نمودم.

(مفهوم، ترکیبی)

۱۱۱- گزینه «۴»

(رامیلا عسکری)

افگار: مجروح، خسته

اقبال: خوشبختی، سعادت

باره: اسب

مسرور: شادمان، خشنود

(لغت، ترکیبی)

۱۱۲- گزینه «۳»

(رامیلا عسکری)

املائی صحیح کلمه «حلب» است.

(املا، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه جمالی آرائی)

در این بیت تنها آرایه کنایه یافت می‌شود و نه تشبیه.

کنایه: آب حسرت باریدن کنایه از طلب بخشش کردن و گریه ندامت است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «چو مار حلقه: تشبیه/ «دست زدن» کنایه از «متوسل شدن»

گزینه «۳»: «رایت عشق: تشبیه اضافی است. / «آسمان گیر بودن» کنایه از «مشهور بودن» است.

گزینه «۴»: «تخم بدی» تشبیه اضافی است. / «بار نیک روییدن» کنایه از «سود بردن» است.

(آرایه، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

پنهان/ دیده‌ها = تکرار/ تضمین ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سرنشتر عشق: تشبیه/ رگ روح: استعاره

گزینه «۲»: «سینه: مجازاً دل/ حلقه در گوش نهادن: کنایه

گزینه «۴»: «تلمیح به آفریده شدن انسان از طین (انی خالق بشرأ من طین)/ «آدم و طین» تناسب

(آرایه، ترکیبی)

۱۱۵- گزینه «۲»

(امیرمهم حسن زاره)

ج) جناس همسان: «چنگ» اول: نوعی ساز/ «چنگ» دوم: پنجه
معنای بیت: «ای نصیحت‌گو، اندرز دادن را به روزگار دیگر واگذار کن، زیرا که این گاه من به نوای چنگ گوش می‌دهم دل در دستم نیست. (بی قرار هستم).»

د) تشبیه: ما [همچون] گردباد دامن صحرای امکان هستیم./ خارخار جست‌وجو (اضافه تشبیهی)

الف) تناقض: «حقیقی‌ترین مجاز» تناقض دارد.

ب) استعاره: بت استعاره از معشوق

(آرایه، ترکیبی)

۱۱۶- گزینه «۳»

(حسن افتخاره، تبریز)

توجه شود که در بیت گزینه «۳»، «دیده» به معنی چشم انسان است و به همین دلیل با فعل اشتباه گرفته نشود!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گفته شود.

گزینه «۲»: دیده آمد. (دیده شد).

گزینه «۴»: دیده شد.

(دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۱۷- گزینه «۴»

(حسن افتخاره، تبریز)

در عبارت نقش تبعی معطوف وجود دارد.

صداها و نعره‌ها ← معطوف/ قاطرهای بارکش و اسب‌ها ←
معطوف/ آهنگ شیپورها و طبل‌های جنگی ← معطوف/ ملت‌ها و قبایل ← معطوف/ تیر و کمان و شمشیر ← معطوف/ مجهز به توپ و تفنگ ← معطوف

(دستور، صفحه‌ها ۳۸ و ۳۹)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری، اردبیل)

تضمن: ۱- فرشته و جبرئیل، ۲- ریاضی و جدول ضرب، ۳- گیاه و سیر، ۴- علت و سرسام

تشریح گزینه‌های دیگر:

ستاره و ماه: تناسب/ قراضه و زر پاره: ترادف/ غرامت و تاوان: ترادف

تضاد: ۱- شیخ و شاب، ۲- طریقت و شریعت، ۳- مرید و مراد،

۴- ادبار و اقبال، ۵- خرگاه و خیمه کوچک (خرگه به معنای

خیمه بزرگ است).

(دستور، صفحه ۱۴)

۱۱۹- گزینه «۳»

(امیرمهم حسن زاره)

«شد» در گزینه «۳» فعل اسنادی و در سایر گزینه‌ها در معنی «رفت» است.

(مفهوم، صفحه ۱۴)

۱۲۰- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم، لاهیجان)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، توصیه به «حساب‌رسی به اعمال خود در دنیا است» اما مفهوم بیت گزینه «۴»، «توصیه به ارتباط با مردم و پرهیز از گوشه‌نشینی است.»

(مفهوم، صفحه ۲۳)

دین و زندگی (۲)

۱۲۱- گزینه «۲»

(مسن بیاتی)

شخصیت والا و بی‌مانند حضرت علی (ع) نتیجه تربیت مستقیم پیامبر اکرم (ص) بود.

رسول خدا (ص) در سخنان خود از کلمه «شیعه» که ترجمه آن

«پیرو» می‌شود، استفاده کرده و پیروی از امام علی (ع) را سبب

رستگاری دانسته است. بنابراین، شیعه، مسلمانی است که به فرمان

۱۲۴- گزینه «۴»

(فرزین سماقی)

توجه داشته باشید که در چالش «رأیة الگوهای نامناسب» شخصیت‌های اصیل اسلامی، به ویژه اهل بیت پیامبر (ص) توسط حاکمان وقت در انزوا قرار گرفتند اما در چالش «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص)، منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

(وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول فرا (ص)،

صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در آیه شریفه تبلیغ می‌خوانیم: «یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله یعصمک من الناس ان الله لا یهدی القوم الکافرین: ای رسول، آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان، و اگر چنین نکنی، رسالتش را ادا نکرده‌ای و خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند؛ خداوند، کافران را هدایت نمی‌کند.» و موارد (ب و ج) از این آیه دریافت می‌گردد. (اهمیت این پیام‌رسانی هم وزن اهمیت اتمام رسالت بیست و سه ساله پیامبر (ص) است و این آیه در سال دهم هجری در آخرین حج پیامبر (ص) که معروف به حجة‌الوداع است، قبل از ظهر نازل شده و پس از نزول آن، پیامبر (ص) در یک سخنرانی مفصل، حدیث غدیر را بیان داشته است.) موضوعات «عصمت امیرالمؤمنین» یا «الگو و سرمشق مؤمنان بودن امام علی (ع) و اطاعت بی‌قید و شرط از ایشان به واسطه علم و عصمت» در موارد (الف) و (د) از این آیه برداشت نمی‌شود.

(امامت، تراویح، رسالت، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین (ع) را جانشین پیامبر (ص) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

(بان و جانشین پیامبر (ص)، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۱۲۲- گزینه «۱»

(فرزین سماقی)

زیبایی لفظی قرآن، سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

با این‌که بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند و این مورد مربوط به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از اعجاز محتوایی قرآن است.

(معجزه باویران، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۲۳- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است. در کلام قرآنی می‌خوانیم: «... یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به و یرید الشیطان ان یضللهم ضلالاً بعیداً: ... اما می‌خواهند داوری را به نزد طاغوت برند، حال آن‌که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.»

(مسئولیت‌های پیامبر (ص)، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲۶- گزینه «۲»

(فرزین سماقی)

طرح سؤالاتی درباره آخرت مانند «نحوه زندگی پس از مرگ چگونه است؟» مرتبط با نیاز برتر درک آینده خویش است و شعر «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود؟/ به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم» با آن مرتبط می‌باشد.

(هرایت الهی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۲۷- گزینه «۴»

(مسن بیاتی)

وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

(آفرین پیامبر (ص)، صفحه ۳۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

در آیه ۷ سوره بینه درباره امام علی (ع) و شیعیان و پیروان آن حضرت می‌خوانیم: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ: کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.»

- قرآن کریم درباره اسوه بودن پیامبر (ص) و اینکه برای چه کسانی اسوه و نمونه هستند، می‌فرماید: «لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة لمن كان يرجوا الله واليوم الآخر و ذكر الله كثيراً: قطعاً برای شما در رسول خدا (ص)، سرمشق نیکویی است و برای کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.»

- قرآن کریم درباره سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم می‌فرماید: «لعلك باخع نفسك ألا يكونوا مؤمنين: از

اینکه [مشركان] ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.»

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۹، ۷۰، ۷۱ و ۹۸)

۱۲۹- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن مانند دانش و فرهنگ می‌باشد. از این رو لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. «إنا معاشر الأنبياء أمرنا أن نكلم الناس على قدر عقولهم: ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقل‌شان سخن بگوییم.» این حدیث پیامبر اکرم (ص) مربوط به رشد تدریجی سطح فکر مردم است.

با وجود این‌که قرآن کریم چهارده قرن پیش نازل شده اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید و برنامه‌ای جامع و همه‌جانبه را در اختیارش قرار می‌دهد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۹ و ۴۶)

۱۳۰- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ و أَطِيعُوا الرَّسُولَ و أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ... ای مؤمنان، از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی امرتان اطاعت کنید.» مربوط به حدیث جابر است.

(رحمت الله استیری)

۱۳۳- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «ممکن است شما مقداری اطلاعات در مورد پروژه جدیدی که قرار است از ماه آینده شروع شود، به من بدهید؟»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار گرامری "give somebody something" و "give something to somebody"، گزینه‌های «۲ و ۴» نادرست هستند. اسم "information" غیرقابل شمارش است و نمی‌توان همراه آن از "a few" استفاده کرد (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

(مجتبی درفشان گرمی)

۱۳۴- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «برای حفظ سلامتی (نیاز نداشتن به پزشک)، نه تنها ما باید به رژیم غذایی فکر کنیم، بلکه باید هر روز ورزش کنیم.»

(۱) منطقه	(۲) رژیم غذایی
(۳) قرن	(۴) اعتیاد

(واژگان)

(میلاد رحیمی دهلان)

۱۳۵- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «علی‌رغم این که پزشکش به او گفته بود برای بهتر شدن در خانه بماند، به کردستان رفت.»

(۱) به‌وسیله	(۲) علی‌رغم
(۳) علاوه‌بر	(۴) همچنین

(واژگان)

(میلاد رحیمی دهلان)

۱۳۶- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «دانشمندان در تلاش هستند تا آب و هوا را با دقت بیشتری پیش‌بینی کنند تا به مردم کمک کنند هنگام رویدادهای شدید آب و هوایی آماده شوند و ایمن بمانند.»

(۱) پیش‌بینی کردن	(۲) تجربه کردن
(۳) تحت فشار قرار دادن	(۴) آرام کردن

(واژگان)

گفتار و رفتار پیامبر (ص)، اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۵ و ۸۶)

زبان انگلیسی (۲)

۱۳۱- گزینه ۳»

(مجتبی درفشان گرمی)

ترجمه جمله: «فکر نمی‌کنم علی معلم خوبی شود. او در مقابل دانش‌آموزان صبر بسیار کمی دارد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به اینکه "patience" غیرقابل شمارش است، گزینه «۴» نادرست است. گزینه‌های «۱ و ۲» اگرچه قبل از اسم غیرقابل شمارش می‌توانند قرار بگیرند ولی با توجه به مفهوم منفی جمله، گزینه‌های درستی نیستند.

(گرامر)

(رحمت الله استیری)

۱۳۲- گزینه ۳»

ترجمه جمله: «ماه گذشته، برخی از همکلاسی‌هایم از او خواستند که به آن‌ها کمک کند تا پروژه‌های انجام دهند، اما او هیچ وقتی نداشت که صرف آن کند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به وجود "his" بعد از جای خالی، قطعاً نیاز به حرف اضافه "of" داریم (رد گزینه‌های «۱ و ۴»). در جای خالی دوم، چون فعل به‌صورت مثبت به‌کار رفته است، برای بیان مفهوم «هیچ» نیاز به کلمه "no" داریم (رد گزینه‌های «۲ و ۴»).

(گرامر)

ترجمه متن درک مطلب:

«برای هزاران سال، انسان‌ها زمین را کاوش کرده‌اند. امروزه ما فضا را کاوش می‌کنیم. ستاره‌شناسان کاشفان امروزی هستند که ستاره‌ها و سیارات را مطالعه می‌نمایند. در حال حاضر، ستاره‌شناسان بسیاری به دنبال سیارات و مکان‌های جدیدی برای زندگی انسان در آینده هستند. اما ستاره‌شناسان از کجا شروع به جست‌وجو می‌کنند؟

اول از همه، ستاره‌شناسان به دنبال یک ستاره می‌گردند. به این دلیل که زمین خود ما [نیز] دور یک ستاره (خورشید) می‌گردد. مهم‌تر، آن [زمین] در فاصله مناسبی از خورشید به لحاظ گرما و نور است. بنابراین وقتی ستاره‌شناسان ستاره را یافتند، سیارات دور آن را نگاه می‌کنند. در سال‌های اخیر، ستاره‌شناسان حدود ۴۰۰ سیاره جدید همراه با ستاره یافته‌اند. متأسفانه بسیاری از این سیارات یا به ستاره بسیار نزدیک و یا از آن خیلی دور هستند. با این حال، اگر سیاره در مکان خوبی باشد، ستاره‌شناسان به دنبال سه مورد کلیدی می‌گردند: آب، هوا و سنگ. آب مهم است، چراکه زندگی به آب نیاز دارد. انسان‌ها می‌توانند آن را بنوشند و آن‌ها هم‌چنین می‌توانند با آب گیاهان را پرورش دهند. و گیاهان هوا برای نفس کشیدن و غذا برای خوردن تولید می‌کنند. بنابراین تمام زندگی در سیارات دیگر به آب و هوا نیاز خواهد داشت. سنگ در یک سیاره نیز مهم است. برای این‌که اغلب زیر سنگ‌ها آب وجود دارد.

پس از سال‌ها جست‌وجو، ستاره‌شناسان سیاره‌ای را یافته‌اند که شبیه به زمین است. آن گل‌یز ۵۸۱ جی است و نزدیک یک ستاره است. ستاره‌شناسان فکر می‌کنند که آن، آب و سنگ دارد و دمای متوسطش بین ۳۱- درجه و ۱۲- درجه سانتی‌گراد است. آن سرد

است اما به‌عنوان مثال سردتر از قطب جنوب یا شمال نیست. گل‌یز ۵۸۱ جی بزرگتر از زمین است و یک سال روی آن تنها ۳۷ روز زمینی است به‌جای ۳۶۵. اما اخترشناسان فکر نمی‌کنند که این‌ها تفاوت‌های بزرگی باشند و تعدادی از آن‌ها معتقدند که گل‌یز ۵۸۱ جی یک زمین جدید خواهد بود. با این حال، گل‌یز ۵۸۱ جی بیست سال نوری از زمین فاصله دارد-مسافت ۱۸ تریلیون کیلومتر.»

۱۳۷- گزینه «۴»

(سپور برومنرپور)

ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟»
«جست‌وجوی مکان‌های جدید برای زندگی»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۱»

(سپور برومنرپور)

ترجمه جمله: «طبق متن، اولین چیزی که باید در یک سیاره جدید جست‌وجو کرد، فاصله بین سیاره و نزدیک‌ترین ستاره است.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۱»

(سپور برومنرپور)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد نمی‌تواند از متن برداشت شود؟»
«کره زمین به اندازه فضا کاوش نشده است.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۳»

(سپور برومنرپور)

ترجمه جمله: «ضمیر "it" که در پاراگراف «۴» زیر آن خط کشیده شده است، به چه چیزی اشاره می‌کند؟»
«گل‌یز»

(درک مطلب)

پاسخنامه (دفترچه ۳)

یازدهم انسانی

۷ فروردین ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
فاطمه ایلخانی، مهدی تک، مهدیس حمزه‌ای، سهیل حسن‌خان‌پور، شقایق راهبریان، هاشم زمانیان، امیر زراندوز، امیر محمودیان	ریاضی و آمار (۱)
ابراهیم رضایی‌مقدم، سعید جعفری، افشین کیانی، محمد نورانی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی (۱)
مهدی اسماعیلی، محمود عاشوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، مدیا ویس‌بیگی، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۱)
بهروز پورشفیع‌اتی‌کندی، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، مهسا عفتی، احمد منصور، فیروز نژادنجف، محمدعرفان هوشیاری	منطق
علیرضا رضایی، نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهسا عفتی، سیدمحمد مدنی‌دینانی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	محمدرضا راسخ	محمدرضا راسخ	—	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقاییاری	مریم آقاییاری	—	لیلا ایزدی
منطق	محمد قاسمی	محمد قاسمی	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مدیر مستندسازی	محیا اصغری
گروه مستندسازی	سوگند بیگلری
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱۴۱- گزینه «۳»

(هشام زمانیان)

فرض می‌کنیم چاپگر B در مدت زمان x ساعت فیش‌ها را چاپ کند، پس در یک ساعت $\frac{1}{x}$ فیش‌ها را و چاپگر A در مدت زمان یک ساعت $\frac{1}{3x}$ فیش‌ها را چاپ می‌کند و اگر هر دو با هم کار کنند در مدت زمان یک ساعت $\frac{1}{3}$ فیش‌ها را چاپ می‌کنند، پس در نتیجه داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{3x} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{3}{3x} + \frac{1}{3x} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3x} = \frac{1}{3} \Rightarrow x = 4$$

پس چاپگر A در مدت زمان $3 \times 4 = 12$ ساعت فیش‌ها را چاپ می‌کند.

(معادله‌های شامل عبارات‌های گویا، صفحه ۳۳۳ تا ۳۸)

۱۴۲- گزینه «۳»

(فاطمه ایلقانی)

مساحت مستطیل - مساحت مثلث - مساحت مربع = مساحت سفید

$$\Rightarrow 27 = (6)^2 - \frac{(x)(2x)}{2} - (x+1)(x+3)$$

$$\Rightarrow 27 = 36 - x^2 - x^2 - 4x - 3 \Rightarrow (x-1)(x+3) = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 4x - 6 = 0 \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -3 \end{cases}$$

$$\text{مساحت مستطیل} = (x+1)(x+3) = 2 \times 4 = 8$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۱۹ تا ۳۲)

۱۴۳- گزینه «۳»

(شقایق راهبریان)

معادله درجه دوم زمانی دارای ریشه مضاعف است که مبین معادله همان Δ صفر باشد، داریم:

$$x^2 + (a+1)x + 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a' = 1 \\ b' = a+1 \\ c' = 1 \end{cases}$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b'^2 - 4a'c' = 0 \Rightarrow (a+1)^2 - 4 \times (1) \times (1) = 0$$

$$\Rightarrow (a+1)^2 = 4 \xrightarrow{\text{از طرفین جذری بگیریم}}$$

$$a+1 = \pm 2 \Rightarrow \begin{cases} a+1 = 2 \Rightarrow a = 1 \\ a+1 = -2 \Rightarrow a = -3 \end{cases}$$

حال با جایگذاری $a = -3$ و $a = 1$ در معادله ریشه مضاعف را می‌یابیم:

$$a = 1 \Rightarrow x^2 + (1+1)x + 1 = 0 \Rightarrow x^2 + 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x+1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x+1 = 0 \Rightarrow x = -1$$

$$a = -3 \Rightarrow x^2 + (-3+1)x + 1 = 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x-1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x-1 = 0 \Rightarrow x = 1$$

پس ریشه‌های مضاعف $x = -1$ یا $x = 1$ می‌توانند باشند.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۱۹ تا ۳۲)

۱۴۴- گزینه «۴»

(امیر مضموریان)

الف) مساحت و محیط هر دایره به قطر r مقداری مشخص است. پس مجموع اندازه مساحت و اندازه محیط هر دایره مقدار مشخص $(\pi r^2 + 2\pi r)$ است و به ازای هر ورودی (مانند r)، فقط یک خروجی دارد، پس این رابطه تابع است.

ب) جذر هر عدد طبیعی زوج هم مقداری مشخص است. مثلاً جذر ۴ برابر ۲ و جذر ۶ برابر $\sqrt{6}$ است. پس این رابطه به ازای هر ورودی، فقط یک خروجی دارد و تابع است.

ج) شماره‌های هر عدد طبیعی و مجموع آن‌ها مقداری مشخص است. یعنی مجموع شماره‌های هر عدد طبیعی فقط یک مقدار دارد و این رابطه تابع است.

(مفهوم تابع، صفحه ۳۰ تا ۳۹)

۱۴۵- گزینه «۴»

(امیر مضموریان)

تک تک اعضای دامنه را به کمک مقادیر برد تابع به دست می‌آوریم:

$$\frac{2x}{x-1} = 0 \Rightarrow 2x = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$\frac{2x}{x-1} = 1 \Rightarrow 2x = x-1 \Rightarrow x = -1$$

$$\frac{2x}{x-1} = -2 \Rightarrow 2x = -2x+2 \Rightarrow 4x = 2 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$\frac{2x}{x-1} = 3 \Rightarrow 2x = 3x-3 \Rightarrow x = 3$$

مجموعه اعضای دامنه $\{0, -1, \frac{1}{2}, 3\}$ هستند که مجموعشان برابر است با:

$$0 + (-1) + \frac{1}{2} + 3 = \frac{5}{2}$$

(ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

۱۴۶- گزینه «۲»

(امیر محمودیان)

تابع درجه دوم داده شده به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است. سه نقطه داده شده را در ضابطه قرار می دهیم تا ضرایب a ، b و c به دست آید.

$$A \begin{cases} 0 \\ 7 \end{cases} \Rightarrow y = a(0)^2 + b(0) + c \Rightarrow c = 7$$

$$B \begin{cases} 1 \\ 0 \end{cases} \Rightarrow 0 = a(1)^2 + b(1) + c \xrightarrow{c=7} 0 = a + b + 7 \Rightarrow a + b = -7$$

$$C \begin{cases} 5 \\ 0 \end{cases} \Rightarrow 0 = a(5)^2 + b(5) + c \xrightarrow{c=7} 0 = 25a + 5b + 7 \Rightarrow 25a + 5b = -7$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = -7 \\ 25a + 5b = -7 \end{cases} \xrightarrow{\times(-5)} \begin{cases} a + b = -7 \\ -25a - 5b = 35 \end{cases} \oplus \begin{cases} -24a = 28 \\ 25a + 5b = -7 \end{cases} \Rightarrow 20a = 28 \Rightarrow a = \frac{7}{5}$$

$$a + b = -7 \xrightarrow{a = \frac{7}{5}} \frac{7}{5} + b = -7 \Rightarrow b = -7 - \frac{7}{5} = -\frac{42}{5}$$

$$y = \frac{7}{5}x^2 - \frac{42}{5}x + 7$$

$$x \text{ سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{\frac{42}{5}}{\frac{14}{5}} = 3$$

$$y \text{ سهمی} = \frac{7}{5}(3)^2 - \frac{42}{5}(3) + 7 = \frac{63}{5} - \frac{126}{5} + \frac{35}{5} = -\frac{28}{5}$$

(نمودار تابع درجۀ ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

۱۴۷- گزینه «۲»

(مهری تک)

با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، چارک اول پنجمین داده و میانه میانگین دو داده وسط و چارک سوم چهاردهمین داده است، داریم:

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{17} + x_{18} = 18\bar{x} \quad (1)$$

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{13} + x_{14} = 14(\bar{x} - 2) \quad (2)$$

$$\frac{14(\bar{x} - 2)}{x_1 + x_2 + \dots + x_{14} + x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18}} = 18\bar{x}$$

$$x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18} = 18\bar{x} - 14(\bar{x} - 2) = 18\bar{x} - 14\bar{x} + 28 = 4\bar{x} + 28$$

$$\text{میانگین داده‌های بزرگتر از چارک سوم} = \frac{x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18}}{4}$$

$$= \frac{4\bar{x} + 28}{4} = \bar{x} + 7$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۵ تا ۹۸)

۱۴۸- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب کرده سپس چارک‌ها را پیدا می کنیم:

۱، ۲، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۸

↓ ↓ ↓
Q₁ Q₂ Q₃

داده‌های مطلوب $\rightarrow 3, 4, 5 \Rightarrow \bar{x} = 4$

$$\sigma^2 = \frac{(3-4)^2 + (4-4)^2 + (5-4)^2}{3} = \frac{1+1}{3} = \frac{2}{3}$$

(ترکیبی، صفحه ۸۶ تا ۹۸)

۱۴۹- گزینه «۳»

(سویل حسن خان پور)

این داده‌ها به صورت زیر هستند:

۳، ۶، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۲۴، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۶، ۳۹

چون تعداد آن‌ها فرد و برابر ۱۳ است، هفتمین داده میانه است، بنابراین

میانه عدد ۲۱ است. چارک اول برابر با میانه داده‌های قبل از ۲۱ و برابر

میانگین دو عدد ۹ و ۱۲ است. پس چارک اول $\frac{12+9}{2} = 10.5$ خواهد بود.

چارک سوم میانه داده‌های بعد از ۲۱ و برابر با میانگین دو عدد ۳۰ و ۳۳

است؛ یعنی برابر 31.5 خواهد بود.

$$36 = 39 - 3 = \text{کمترین داده} - \text{بیشترین داده} = \text{دامنه}$$

$$21 = 31.5 - 10.5 = \text{چارک اول} - \text{چارک سوم} = \text{دامنه میان چارکی}$$

(نمودارهای تک متغیره، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۵۰- گزینه «۲»

(مهریس عمزه‌ای)

نمودار حبابی شامل ۳ متغیر است، پس زاویه بین شعاع‌ها در نمودار راداری

$$\text{برابر } 120 = \frac{360}{3} \text{ درجه است.}$$

(نمودارهای پنر متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۵۱- گزینه ۲»

(افشین کیانی)

«یاوه کردن» و «دست بردن» ← ترکیب‌سازی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه (لوح سپینه) / کنایه (نقش شستن)

(مبانی تحلیل متن، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۱۵۲- گزینه ۴»

(ابراهیم رضایی مقدم)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۱»: زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار برجای مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

گزینه «۲»: زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

گزینه «۳»: زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر دینی است.

(تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، صفحه ۳۸ تا ۴۰)

۱۵۳- گزینه ۴»

(مهم نورانی)

رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی (فکری) - رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی (ادبی) - کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متون (زبانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی (فکری) - رواج هجو در شعر (فکری) - فراوانی ترکیبات نو (زبانی)

گزینه «۲»: فراوانی وعظ و اندرز در شعر (فکری) - فراوانی ترکیبات نو (زبانی)

گزینه «۳»: رواج و اوج‌گیری بیشتر قالب‌های شعری (ادبی) - توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی (ادبی) - از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی (زبانی)

(زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۴ و ۸۵)

۱۵۴- گزینه ۲»

(مهم نورانی)

«افزایش کاربرد لغات عربی»، «حذف افعال به قرینه» و «تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار» از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۴ و ۶۵)

۱۵۵- گزینه ۴»

(سعید یعقوبی)

الف) جناس: در و سر / «سر نهادن» کنایه از سجده کردن.

ب) تشبیه: چهره نوح ما [مانند] روی مه کنعانی است. / تشخیص: ندارد

پ) واژه‌آرایی: ندارد؛ مست و مستی هم‌ریشگی می‌سازند نه واژه‌آرایی؛ استعاره هم ندارد.

ت) سجع: دارد (جسته، رسته، دل‌بسته) / تشبیه: دل، دام بلا بود.

(ترکیبی)

۱۵۶- گزینه ۱»

(مهم نورانی)

کنایه بیت «ب»: سنگدل کنایه از بی‌رحم / استعاره بیت «الف»: ماه استعاره از معشوق / تشبیه بیت «ه»: کمان ابرو / تضاد بیت «د» دانم، ندانم / جناس بیت «ج»: که «اول» (حرف)، که «سوم» (چه کسی)

(جناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۵۷- گزینه ۳»

(اعظم نوری نیا)

بیفزود، بیاسود: متوازی

جهل، شرک: متوازن

یافتم، انگاشتم: مطرف

ریختی، بسوختی: مطرف

(سجع و انواع آن، صفحه ۵۳)

۱۵۸- گزینه ۲»

(ابراهیم رضایی مقدم)

نشانه‌های هجایی مصراع «ج»:

طُرفِ مَ دا	رَ گَر زِ دل	نَع رِ ی بی	خُ دِ ی زَ نَم
-UU-	-U-U	-UU-	-U-U

نشانه‌های هجایی مصراع «د»:

ی کِم رو زَس	ت ما را نَق	دِ اَ ی یام
---U	---U	--U

(وزن شعر فارسی، صفحه ۷۰)

۱۵۹- گزینه ۴»

(افشین کیانی)

در مصراع دوم بیت گزینه «۴»، هشت هجای بلند وجود دارد:

کُش	تَن	مِی	نَد	گِو	یِی	شَا	رَت
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آز (آزمایی) ← یک هجای کشیده

گزینه «۲»: یاف (یافتیم) ← یک هجای کشیده

گزینه «۳»: کِ اِ بِ اِ کِ اِ بِ ← چهار هجای کشیده

(همانگی پاره‌های کلام، صفحه ۳۸)

۱۶۰- گزینه ۱»

(اعظم نوری نیا)

هر دو بیت (الف و ب) اشاره به فراق و هجران یار دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۶۱- گزینه «۱»

(مهری اسماعیلی)

«علی کل قائد» بر هر رهبری است یا هر رهبری باید (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «آن یامر» که دستور دهد / «مسؤولی البلاد»: به مسئولان کشور (رد گزینه «۴») / «و ینصّحهم»: و نصیحت کند آن‌ها را / «لأداء واجباتهم»: برای انجام تکالیفشان (رد گزینه «۴»)

نکته مهم درسی:

۱- ترجمه ساختار «يجبُ علی / یلزمُ علی / علی + اسم یا ضمیر: بر ... واجب است / بر ... لازم است / بر ... است / ... باید» بسیار مهم است.

(ترجمه، صفحه ۵)

۱۶۲- گزینه «۱»

(ولی الله نوروزی)

«فی بعض الأوقات»: در برخی اوقات / یستغرق وقتاً طویلاً: وقت زیادی می‌گیرد / استخراج النَّفط: استخراج نفت / فی طبقات الصَّخور: در لایه‌های صخره‌ها / من باطن الأرض: از دل زمین

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «از درون / صخره / در / وقت گیر و طولانی» غلط است.

گزینه «۳»: «بین صخره‌ها / زمانیر است» غلط است.

گزینه «۴»: «تا نفت را / لایه‌لای / خارج سازند» غلط می‌باشد.

(ترجمه، صفحه ۸۴)

۱۶۳- گزینه «۴»

(ولی الله نوروزی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «استرجع» ماضی است و ترجمه «پس می‌گیرد» غلط است / حاسوب: رایانه

گزینه «۲»: فعل «تخرّجنا» ماضی است و ترجمه «دانش‌آموخته می‌شویم» غلط است.

گزینه «۳»: همراه کلمه «بلیط» به اشتباه ضمیر «ش» اضافه معنا شده است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۴- گزینه «۴»

(مریا ویس بیگی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «غیره»: غیر خود / «أمته»: امت خویش

گزینه «۲»: «لسان صدق»: یادی نیکو

گزینه «۳»: «یعلمه»: آن را می‌داند

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۵- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«روز یکشنبه»: یوم الأحد (رد گزینه ۴) / «دو بار»: مرتین (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ زیرا «المرّة الثانیة» یعنی: بار دوم) / «سه همکار»: ثلاثة زملاء (رد

گزینه‌های ۲ و ۳)

(تعریب، ترکیبی)

۱۶۶- گزینه «۲»

(مهدیه همایی)

با توجه به «تصنّع» فعل معلوم باید مضارع باشد و اگر فاعل، اسم مؤنث باشد، «تصنّع» صحیح است؛ «لذیذة» صفت برای «حلویات» می‌باشد که مفعول جمله می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل معلوم نباید ماضی باشد.

گزینه «۳»: «حلویات» غلط است.

گزینه «۴»: «حلویات» غلط است.

(قواعد، صفحه ۹۲)

۱۶۷- گزینه «۳»

(معمود عاشوری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل در اول جمله همیشه به صورت مفرد می‌آید، پس «یحتفل» صحیح است.

گزینه «۲»: «صديق» مفرد مذکر است و فعل نهی «لا تکتبی» به صورت «مفرد مؤنث» آمده و نادرست است.

گزینه «۴»: «الطلاب» مذکر است و فعل به صورت «برجع» درست است. «ترجع» برای مؤنث استفاده می‌شود.

(قواعد، صفحه ۵ و ۶)

۱۶۸- گزینه «۲»

(معمود عاشوری)

فعل «أحسینی» نون و قایه ندارد و حرف «ن» از حروف اصلی خود فعل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أدخلنی»: أدخل + ن + ی

گزینه «۳»: «عنی»: عن + ن + ی

گزینه «۴»: «تساعدنی»: تُساعد + ن + ی

(قواعد، صفحه ۱۰۳)

۱۶۹- گزینه «۲»

(ولی الله نوروزی)

کلمه «السائحین» مفعول برای فعل «تجذب» است و منصوب می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ایران» مبتدا و حرکت آن «رفع» است.

گزینه «۳»: «خَلابة» صفت است و مجرور به تنوین کسره شده است.

گزینه «۴»: «العالم» مضاف الیه و مجرور است.

(قواعد، ترکیبی)

۱۷۰- گزینه «۴»

(ولی الله نوروزی)

کلمه «تشرّفنا» فعل است که در این عبارت به عنوان جمله فعلیه در نظر گرفته می‌شود.

اگر شروع جمله با جار و مجرور باشد، در صورتی که بعد از آن اسم بیاید جمله اسمیه، و اگر فعل بیاید جمله فعلیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مبتدا: «لسان»، خبر: «مملوء»

گزینه «۲»: مبتدا: «سید»، خبر: «خادم»

گزینه «۳»: مبتدا: «أنا»، خبر: «فی خدمتک»

(قواعد، صفحه ۶۲)

منطق

۱۷۱- گزینه ۱»

(بعروز پور شفیق اتی‌کنری)

ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی منطقی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند. گرچه ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد؛ اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

(منطق، ترازیوی انریشه، صفحه ۴ و ۵)

۱۷۲- گزینه ۲»

(امیر منصوری)

عدد ۲ یا زوج است یا فرد ← منفصل حقیقی امروز یا دوشنبه است یا جمعه: مانع‌الجمع، زیرا ممکن است روز دیگری مثل شنبه باشد.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷ تا ۸۹)

۱۷۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

در مورد عبارت «الف» سکه شدن کار و بار کنایه از پیشرفت در کار است و در مورد عبارت «ب» سکه به کل معنای سکه اشاره دارد و در مورد عبارت «ج» قسمتی از سکه مدنظر می‌باشد.

(لفظ و معنا، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۱۷۴- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی)

در این گزینه، هر سه نوع دلالت به ترتیب، مطابقی، التزامی و تضمینی به کار رفته است.

۱- ورود به خانه: کل معنای خانه مورد نظر است (مطابقی).

۲- خانه را دزد برده: منظور وسایل خانه است (التزامی).

۳- مرتب کردن خانه: منظور بخشی از خانه است (تضمینی).

(لفظ و معنا، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۱۷۵- گزینه ۴»

(موسا عفتی)

نسبت بین دو مفهوم کلی «مربع و چهارضلعی» عموم و خصوص مطلق است، اما نسبت بین مفاهیم سایر گزینه‌ها، تساوی است.

(مفهوم و مصداق، صفحه ۲۱ تا ۲۳)

۱۷۶- گزینه ۳»

(مهم‌عرفان هوشیاری)

شرط نخست معتبر بودن قیاس این است که هر دو مقدمه نباید سالبه باشند.

قیاس مذکور در گزینه ۳» برای این اساس، نامعتبر است.

(قیاس اقترانی، صفحه ۷۸ و ۷۹)

۱۷۷- گزینه ۲»

(امیر منصوری)

تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرآیند تفکر است.

(سنجشگری در تفکر، صفحه ۹۹)

۱۷۸- گزینه ۴»

(فیروز نژادنیف)

تعریف بلبل به «پرنده خوش‌آواز» و مربع به «شکل چهارضلعی ۳۶۰ درجه» مانع اغیار نیستند.

انار: میوه شیرین ← جامع و مانع نیست.

انسان: حیوان شهرنشین ← جامع و مانع نیست.

خورشید: سکه طلایی آسمان ← واضح نیست.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۴ و ۳۵)

۱۷۹- گزینه ۴»

(بعروز پور شفیق اتی‌کنری)

برای تشکیل تضاد، باید «دو قضیه کلی» وجود داشته باشد و در صورت سؤال فقط یک قضیه کلی موجود می‌باشد.

(انکام قضایا، صفحه ۶۲ تا ۶۷)

۱۸۰- گزینه ۳»

(کیمیا طوماسی)

این گزینه هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد؛ زیرا مقدمه اول آن موجه است (شرط اول). حد وسط در مقدمه دوم دارای علامت مثبت است (شرط دوم).

«تصور» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد و «استدلال» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد. (شرط سوم)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «۱»: حد وسط (فکر) در نتیجه حذف نشده است، پس نامعتبر است.

گزینه ۲» «۲»: فاقد شرط دوم است؛ زیرا حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه ۴» «۴»: فاقد شرط اول است؛ زیرا هر دو مقدمه سالبه‌اند.

(قیاس اقترانی، صفحه ۷۷ تا ۷۹)

اقتصاد

۱۸۱- گزینه ۱»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $600 = 50 \times 12$ = خرید مواد اولیه برای تولید سالانه
میلیون تومان $108 = 1/5 \times 6 \times 12$ = دستمزد سالانه کارگران
 $600 + 550 + 108$ = هزینه‌های سالانه کارگاه تولیدی

میلیون تومان

میلیون تومان $1,100 = 1/1$ = در آمد سالانه
میلیون تومان $158 = 1,100 - 1,258$ = سود (یا زیان)
در آمد به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر است، بنابراین بنگاه دچار
ضرر و زیان شده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۸۲- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقداری است که فرد
می‌تواند از کالای A و B خریداری کند. در نقطه الف، می‌توان ۳ واحد
کالای A و ۳ واحد کالای B خرید، در نتیجه:

$$\text{تومان } 45,000 = 30,000 + 15,000 = (3 \times 5,000) + (3 \times 10,000)$$

ب) اگر بخواهیم از نقطه الف به ب حرکت کنیم، باید از ۲ واحد کالای A
صرف‌نظر کنیم تا بتوانیم ۴ واحد کالای B بیشتر بخریم.

ج) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، ۹ واحد
از آنرا می‌تواند خریداری کند.

(اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۸۳- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

در نقطه (د) شرکت تنها ۶۰ واحد از کالای B تولید می‌کند. برای تولید
کالای A بیشتر نیاز است که شرکت به سمت چپ و بالا در طول مرز
امکانات تولید جابه‌جا شود، یعنی از نقطه (د) به نقطه (ب) برویم. در نقطه
(ب)، تولیدات شرکت ۴۰ واحد کالای A است، یعنی ۴۰ واحد بیشتر از
تولید در نقطه «د» است. هم‌چنین شرکت، ۴۰ واحد کالای B در نقطه
«ب» تولید می‌کند که ۲۰ واحد کمتر از تولید کالای B در نقطه «د» است.
بنابراین هزینه فرصت ۴۰ واحد کالای A بیشتر، ۲۰ واحد کالای B است.
به این دلیل که برای تولید ۴۰ واحد کالای A بیشتر، شرکت باید از تولید
۲۰ واحد کالای B صرف‌نظر کند.

(مرز امکانات تولید، صفحه ۳۶ تا ۴۰)

۱۸۴- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.
در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدارند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۵۷، ۵۹ و ۶۵)

۱۸۵- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

ب) مالیات بر مصرف محصولات تنباکویی از جمله سیگار، در دنیا بسیار
شایع است.
ج) در مالیات مستقیم، مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد
دریافت می‌شود.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

۱۸۶- گزینه ۴»

(نسرین جعفری)

جنگ و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها
موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی
به خارج، در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود، تأکید کنند.
وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و کالاهای ضروری مثل دارو، غذا و
محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (نفت، هسته‌ای و انرژی‌های نو)، صنایع
نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف
و وابستگی کشور شود.

(تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

۱۸۷- گزینه ۲»

(فاطمه صفری)

الف) بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل
قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو
هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار
هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.
ب) بیکاری دوره‌ای، هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
ج) بیکاری ساختاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع
شغل‌های موجود است.

(رکور، بیکاری و فقر، صفحه ۸۷)

۱۸۸- گزینه ۳»

(سیرمهر مرئی‌دینانی)

تشریح موارد نادرست:

- در دوران قاجار، اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و
برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامی و تحریم
کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی و
بیانیه‌های حمایت از تولید ملی، متأسفانه چندان اثربخش نبود.
- ویژگی عمده دوره پهلوی، جداسدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی،
فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۸۹- گزینه ۲»

(علیرضا رضایی)

$$cpi = \frac{360 - 320}{320} \times 100 = \frac{40}{320} \times 100 = 12.5\%$$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۹۰- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

الف: برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیش‌تری به خرید هوشمندانه وجود دارد.
د: مصرف مسئولانه، مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و
تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

(تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۶ و ۱۳۹)